de Wijkkrant

December 2023 voor Nijmegen-Oost.nl

Foto: Marc van Kempen

Van de redactie

Bij de voorpagina
Fotograaf Marc van Kempen zag hoe de bekende posterzuil op het pleintje voor het Badhuis werd schoongespoten. Symbolisch, zo vlak na de Tweede Kamerverkiezingen: tussen de inmiddels dikke mantel vanaf 2019 zullen zeker ook veel verkiezingsposters hebben gezeten.

Van de redactie
Goh, alweer bijna een jaar voorbij. En wat voor jaar! Vorig jaar deze tijd hadden we nog geen idee wat ons te wachten stond. En dat zal deze keer niet anders zijn. Laten we hopen dat het nieuwe jaar ook mooie dingen gaat brengen. En laten we vooral daarop focussen. Maar eerst die decembermaand. Maak er iets moois van en let een beetje op elkaar. De hele redactie wenst je fijne feestdagen!

Verder o.a. in dit nummer:

5 Een boek over de Kwakkenberg én een over de Ooyse Schependom 33
9 De sluiting van de winkels Cave de Portugal én Atrium 13
25 Laatste deel over azc-bewoners én over tante Roosje 18
29 Loop mee met de huisnamenwandeling door de wijk
25 En natuurlijk een hartverwarmend kerstverhaal

Dubbel aantal deelnemers bij running dinner in Groenewoud

Tekst: Marjon Spoorenberg
Foto: Kees Spoorenberg

Zaterdag 4 november vond voor de 13e keer het running dinner in Groenewoud plaats. Het was een groot succes met 64 deelnemers, een verdubbeling van voorgaande jaren. Het grote succes was mede te danken aan de flyers die rondgebracht waren in de buurt. Heel leuk was ook het verrassingselement waardoor je pas op het laatst wist waar je naar toe moest. Met dank aan de inzet van Maarten, Marion, Miriam en Monique. Volgend jaar wordt het running dinner georganiseerd door Chris Gielen, Irene van Pelt en Frans van der Heijden.

Kleine kersthistorie

Kor Goutbeek *column*

Nijmegen, 24 december 1890. De strenge vorst is vroeg ingevallen en houdt al weken aan. Door het ijzingwekkende winterweer ligt de aanvoer van voedsel grotendeels stil: de Waal ligt dicht met ijsschotsen en langs het spoor zijn alle wissels vastgevroren. Maar een op de vijf woningen in de benauwde benedenstad heeft een houtkachel. Tientallen Nijmegenaren zijn al gestorven van kou en honger, terwijl de winter nog maar net is begonnen. Een schip uit Harlingen met aardappelen ligt al weken vast aan de Waalkade, maar de loopplanken zijn ingetrokken.

Schipper Riemer weigert namelijk zijn lading te lossen uit solidariteit met de Friese veenarbeiders, die staakten vanwege van hun tochtige plaggenhutten. De stakers werden daarna massaal ontslagen en hen werd ook werk geweigerd door de aardappelboeren. In deze strenge winter betekent geen inkomen bijna een doodvonnis voor bijvoorbeeld veenarbeider Sake, de broer van de schipper.

Burgemeester Bijleveld geeft opdracht om de werkweigering van de Friese schipper te breken: Nijmegen staat immers te springen om eten. Commissaris Reijdals roept wachtmeester Tjeerdsma in de Waag bij zich: “Wij zijn een godvrezende en gezagsgetrouwe natie, die Friese rooien zijn ratten. Je mag met scherp schieten als het nodig is, het zijn toch goddelozen. Die Domela is een kind van Satan.” Zijn wachtmeester probeert nog iets: “Het is Kerst?! En Domela is een Kamerlid, dan doen wij dit werk toch ook namens hem?!”.

“Tjeerdsma, ik dacht dat je wijzer was: hij ondermijnt de pijlers van onze samenleving; God, gebod en Oranje. Dwing die Friezen op de knieën, die vreemde eigenheimers!”

Vier politiemannen benen in ferme pas naar de Waalkade. Als ze langs het weeshuis aan de besneeuwde Begijnenstraat lopen, krijgt Tjeerdsma een ingeving. Hij gaat naar binnen en is een kwartiertje later weer terug met een meisje van zes aan zijn hand. Hij heeft haar een sjaal van zichzelf omgedaan.

Het is een wonderlijk tafereel op die witte, lege Waalkade, terwijl het duister invalt: een klein meisje, in een grof linnen boezeroen, staat naast vier dik aangeklede politiemannen, met karabijnen bewapend. De Friese schipper wordt aan dek geroepen. Met zijn verwilderde baard hangt Riemer over de reling.
“Wil je wat vragen aan de schipper”, vraagt Tjeerdsma aan het meisje.

Ze kijkt met grote verbaasde ogen omhoog en zegt niets.
“Toe dan, je zou toch wat vragen?” herhaalt de wachtmeester, die haar een kleine por in de rug geeft. Niks.
“Hoe heet je eigenlijk?”, probeert Tjeerdsma.
“Maria, mar heit en mem neamden my Baukje”, zegt ze zacht. Toch wordt het verstaan.

En zo kwam Nijmegen voor die bitterkoude kerst aan een lading aardappelen, zonder dat er bloed vloeide…

Reacties? k.goutbeek@gmail.com

Nijmegen-Oost barst van de kleine ondernemers. Elke maand stellen we aan een van hen vijf vragen. Deze keer zijn we op bezoek bij Ricardo Raijmann, van Dierspeciaalzaak Raijmann. Ook dit jaar verkoopt hij kerstbomen op het pleintje bij het Badhuis aan de Daalseweg.

5 vragen aan de kleine ondernemer

Hoe ben je begonnen?
'Ik verkoop al een paar jaar kerstbomen. Heb het overgenomen van de vorige eigenaar van de dierspeciaalzaak. Hij deed het al langer en werkt nog met mij mee. Ook mijn zoon springt soms bij. Het is een vertrouwd gebeuren zo voor onze deur, aan de overkant van de straat.'

Hoe bevalt de locatie?
'De locatie is in Nijmegen-Oost een begrip geworden en bevalt uitstekend. In december weten mensen het Badhuispleintje vol kerstbomen goed te vinden. Ze arriveren lopend, met de (bak)fiets of auto. Bij drukte geeft dat wel parkeerproblemen. Maar klanten kopen dan een boom, rijden later de auto voor en laden hem - zorgvuldig verpakt - in. Dit jaar zijn we op 1 december gestart met de verkoop en we stoppen wanneer de bomen op zijn. Meestal is dat een week voor Kerst. Heel vreemd was die ene winter waarin het pleintje leeg bleef. De verkoop ging niet door omdat er iets mis was met de vergunning van de gemeente Nijmegen.'

Heb je een passie voor kerstbomen?
'In eerste instantie niet. Ik hield wel van de natuur maar dacht altijd: een kerstboom is een kerstboom. Wel had ik iets met Kerstmis, met de sfeervolle en warme gezelligheid. Daar hoorde een kerstboom bij, vond ik. Jarenlang stond er een kanjer van een boom in onze huiskamer, fraai opgetuigd. Sinds we wat kleiner wonen moet het helaas wat bescheidener. Later is mijn passie voor kerstbomen stevig aangewakkerd. Elk jaar bezoek ik zo'n 'kerstbomenmeneer' waar ik de bomen inkoop. Ik krijg dan veel uitleg over diverse kerstbomen. Dat vind ik erg leuk en zie daardoor de kwaliteitsverschillen. Ik kies bewust voor die soorten bomen die wij willen verkopen. Dit jaar kunnen de mensen kiezen voor een Nordmann (zonder kluit) uit Denemarken, een Abies of een Omoreka (beide duurzaam met kluit) die doorgaans uit Nederland komen.'

Hoe ziet een verkoopdag eruit?
'Gelukkig run ik de dierspeciaalzaak samen met mijn dochter. Toen ik nog alleen in de zaak stond moest ik steeds heen en weer de straat over voor de kerstbomen. Dat hoeft niet meer zo vaak. In de ochtend is het rustig. Daarna wordt het drukker en sta ik alleen nog maar op het pleintje. Verderop richting Kerstmis is het topdrukte en de kerstboomverkoop een dagtaak.'

Hoe zie je de toekomst?
'Elk jaar is er veel vraag naar kerstbomen. We proberen steeds zo goed mogelijk in te schatten hoeveel er nodig zijn en laten ze in één keer aanleveren. Blijkt het toch te weinig dan bestellen we bij en halen ze rap op met onze bus. Zodat we zoveel mogelijk wijkbewoners blij kunnen maken. Daar werkt de sfeer op het pleintje vol geurige kerstbomen aan mee, zo hoorde ik. Een probleem met de vergunning hebben we voorlopig niet, die is twaalf jaar geldig. We gaan graag nog even door.'

Tekst: Betsie Vermeulen
Foto: Marc van Kempen

Jouw oproep ook op deze pagina? Log in en plaats zelf gratis! Prikbordadvertenties

Nijmegen-Oost.nl

Dé plek waar je alles vindt in en over Nijmegen-Oost

Prikbord

Heb je nog oud **DOKA - fotopapier** of zwart-wit-negatieven van Nijmegen-Oost op zolder en weet je niet wat u er nog mee moet? Fotograaf van de Wijkkrant komt het graag bij je ophalen. 024-3236098.

Witte **kibofa-box** aangeboden. Telefoon: 0243231987

Te koop **zwart hoogpolig tapijt**: 2x4 meter.Wol. Als nieuw! Telefoon: 0617113324

Prima, simpele **bureaustoel gratis af te halen** op Palestrinastraat. Kleine vlek op zitting. Mail bij interesse: tonburgers@kpnmail.nl

---

Te koop: * Professionele lichtlamp bijv. voor winterblues. Als nieuw. € 95. * Grote collectie mooie dameskleding: Maat 38 + 40. vanaf €5. Merendeel natuurlijk materiaal (katoen) en deels zelf gebreid en/of gehaakt. Telefoon: 024-3781005

3-pits petroleumstel in goede staat, groen met onderzetplaa tmet goede pitten vraagprijs € 50. telefoon 0243773918

Ik spaar voor mijn kleinkinderen **vouchers van de Postcodeloterij**. Mocht u deze voucher niet gebruiken dan zou ik daar erg blij mee zijn! Gerti 06-29572581

Ets van Wim van Woerkom v.d. herbouwde **Commanderie van Sint Jan** in Nijmegen 1974, afmeting: 33x43 cm (incl. lijst) adv. op marktplaats. Tel.: 0611401014

We zoeken nog vrijwilligers voor het **'Feest van Licht' in Orientalis**! Voor o.a. kinderactiviteiten, figureren, kassa, gastvrouw/heer, suppoost. Zie website / 024 382 3110

Te koop: * Kantelbare tekentafel, blad 100x80 cm. incl. aluminium precisie geleidingsprofiel, op hoogte instelbaar. 50 euro. * Bureau Ikea ABC, bureaublad Wing, 120x180 cm, incl halfrond aanbouwblad 120x50 cm. Blad hout beuken. 40 euro. Tel. 0614151480

Ook met de kerstdagen voor de deur kunt u, op zaterdag 9 december, van 13.00 tot 15.30 uur, weer terecht bij ons **'Repareercafé Hengstdal'**; adres 'De Kentering', Limoslaan 10. Tot dan!

Gemengd, laagdrempelig en recreatief **volleyballen**, iedere donderdag om 18.30u in de gymzaal van De Meander, Celebesstraat 12. Wat speelervaring is fijn. Bel Nico voor meer info: 06-43664766.

Gratis afhalen: * De laatste 10 jaargangen van het tijdschrift New Scientist. * De laatste 10 jaargangen van het Historisch Nieuwsblad. Telefoon: 024321509

Heb ruim **30 zakken kattenvoer** over: Perfect Fit voor Indoor 1+ katten. Voor jonge poesjes. Gratis op te halen in Oost. 06-1252 6774.

Aangeboden i.v.m stoppen met wintersport: stel degelijke **winterbanden op velg**. Maat 205/55 R 16. Prijs: notk. Tel.: 06-40112023

Slaapplaats gezocht tijdens **4daagse 2024** voor 1 persoon. Ik loop de 50 km en ga in 2024 voor de 23e keer van start. Eelko Bakkere. Tel. 0652116889

Oude schaakcomputers(s) gezocht. Hoe ouder hoe beter! Wel compleet en werkend! Evt. weinig geld. marc.eyck@gmail.com

---

Aangeboden **3 rollen nieuw marmoleum** van minimaal 88 cm x 88 cm. Het bedrag kunt u zelf bepalen. Telefoon: 0618112593

Huisruil (en auto) Nijmegen-Oost-Griekenland van 15 juni tot 15 augustus 2024. Huis met zicht op zee en bergen staat op het vasteland van Griekenland in de buurt van Gythion. Het is de bedoeling dat je voor onze hond gaat zorgen. Als jij dieren hebt zorgen wij ervoor. petievandinter@hotmail.com

---

Stadsverlichting. Elke 2e zondag van de maand **samen mediteren** in een huiskamer in Nijmegen-Oost. Start 19.45u met kopje thee. 20u meditatie. citiesoflight.org / hennitajaspers@gmail.com

---

Winterbanden met velgen (van Peugeot) en windscherm cabrio 2x Hankook 205/45R16 87H en2x Bridgestone 205/45R16 83 H Windscherm is beetje kapot en mag zo mee. 06-52626472

Oekraïense dame **zoekt schoonmaakwerk** per week of per 2 weken. Inl. via Nederlandse kennis. 06-23458706 jjmcompen@gmail.com.

Voor onze kleinkinderen uit Afrika (6 en 7 jr.) zoeken we twee **autokindertoeltjes** koop of leen/huur. Periode: 9 dec. tot 5 jan. 2024. Telefoon: 06-21880083

Donker **eiken eetkamertafel**, 200x95 cm, uittrekbaar tot 300 cm. Daarbij 6 bruinleren stoelen. Vraagprijs 250,-.Tel. 3603941.

Winterbanden Fiat 500 met stalen velgen. Ruim profiel Telefoon: 0629047832

Gratis afhalen: **wilgentenen mand** Maat: 20x54x40. T: 0625533040

Heeft iemand ruimte of wil ruimte delen, zodat ik bijvoorbeeld twee dagdelen per week kan werken met hout. Betaling in overleg. Tel.: 0682726757

---

4 Snowtrack winterbanden met bijbehorende velgen. 3 / 205 / 55 / R16-91H M&S met een profiel tussen 6,5 en 8,5 mm. Slechts één winter gebruikt i.v.m. inruil van Toyota Avensis. Vraagprijs: € 125. e-mail: wilnel.deboer@gmail.com

---

Zeer mooie **fauteuil Cartel Living** die je omsluit als je gaat zitten. Heerlijk om in te relaxen, helemaal in combinatie met de voetenbank. Mooi zacht leer in de kleur *off-white*, schoon en zonder beschadiging, uit een rook- en diervrij huis. Minder dan 1 jaar oud, te groot voor mijn appartement. Breedte:75 - 100 cm. Diepte: minder dan 75 cm. Stijl: Modern design. Nieuwp.: € 2.000,00+ Vraagprijs € 525,00. Tel.: 0654753933

Winterbanden met velg 50 euro. Nokia Velgen 415 9 186 5J x 15 H2 DOTE 206/47503ET w 39 Naafdiam 54,1 moer 12 x 1,50 175/65R15/84T Rotation mount only on 15 inch radiale rim 0243233566 arca_03@hotmail.com

---

Proefpersonen gezocht (€100 vergoeding) - Gezonde mensen tussen de 18 en 45 jaar met Nederlands als moedertaal en BMI 18.5 - 30 en rechtshandig. Helpt dopamine je om een nieuwe taal te leren? Onderzoeksparticipanten gezocht. Meer informatie en aanmelding, dopamine.inference@donders.ru.nl

---

2 antieke klassieke tassen. Gratis op te halen. Tel.: 0650683268

Piano gratis op te halen, Schiedmayer und Soehne. Een aantal jaren geleden gestemd, maar bleek ongeveer een halve toon te laag gestemd te zijn. Wie hem wil mag hem komen ophalen. 06-52510367

Ik zoek voor half december tot half maart **een garage** om mijn auto te stallen. Ergens in Nijmegen. Groet van Fred 0651492342

Zwaar degelijk **tafelblad/werkblad**. Beuken fineer. .Maat: 229 x 64 x 4,5 cm.Het blad is destijds versmald. Aan een lange zijde zie je opbouw binnenwerk. Mag worden meegenomen voor 2 appelkanjers van Looijenga. 06-31919150

Wie wil onze **jaloezieën schoonmaken** tegen een goede betaling? Telefoon 06-8397 5792

Wie weet een **fijne huurwoning** voor alleenstaande ouder met drie kinderen? Graag in of rond Nijmegen Oost. 06 33833625

Set van **6 nieuwe ongebruikte eetkamerstoelen**, prima kwaliteit, zitten lekker.Tegen elk aannemelijk aanbod, 024-3781005 of 06-38189228 (appen kan ook)

Onze **kat Char**lie is sinds vorige maand vermist. Hij gaat niet vaak of lang naar buiten. Kenmerken: rood halsbandje (als hij die nog om heeft) witte kin, witte bef/buik en witte pootjes. De rest is zwart. Elk berichtje is welkom, ook bij twijfel. 06-33692524.

Twee **18e-eeuwse ingekleurde gravure** van Albrecht Smid (Kruiswegstatie).Afmeting: 31x42 cm (met lijst) €40,- per gravure. link.marktplaats.nl/m2047380388 Telefoon: 0611401014

Gezocht: gesprekspartner **conversatie Frans**. Wie helpt me om mijn weggezakte spreekvaardigheid Frans op te vijzelen? ria.hoebink@gmail.com

---

Zelf wijn maken. Druivenpers, 6 flessen van 15,10 en 5 liter, kurkapparaat, hydrometer, alcoholmeter, plus toebehoren, w.o. kurken, watersloten etc. Vraagprijs 100,00

Teakhouten kast, 3 deurtjes, 3 laden. Onderhoudsvrij teakMaten 155 x 52 x 90. In uitstekende staatVr prijs €250. 06-53330554

Gratis af te halen: **okerkleurige bank**. Slechts een paar weken gebruikt, dus eigenlijk als nieuw. Uitklapbaar als logeerbank. Is in onderdelen te vervoeren. breedte ca.2.15- 2.20. 06-1748 5605

Echtpaar (80+) zoekt **huishoudelijke hulp** (m/v) voor een dagdeel (liever twee dagdelen) in de week. Tel. 06 50465027.

Stofzuiger, Tomado, Klein Model, 1800 W. Nieuw, dus nooit gebruikt. Geschikt voor bijv. Caravan. €15, Tel.: 3 22 67 56 rond 18 uur

---

Ervaren hulp en oppas zoekt nog een paar uur werk erbij. Ik ben 54 jaar en betrouwbaar. Koken, licht huishoudelijk werk of oppassen. Ook kan ik uw boodschappen doen. Voor info: 06 33104102

Bank en / of hocker, gratis ophalen (Voor donderdag 7 december, anders gaat het met het grof vuil mee)Hocker is L 75 x D 60 x H 40

René Pennock

De Kwakkenberg en zijn grondlegger

In een vol Dorpshuis De Bosduivel in Heilig Landstichting presenteerde Klaas Bouwer vorige maand zijn boek 'De Kwakkenberg en zijn grondlegger Joachimus van Houweninge; de geschiedenis van een Nijmeegse stadswijk'.

De schrijver overhandigde het eerste exemplaar aan Paulien Hallo, de achterkleindochter van de ex-steenkolenhandelaar die de wijk vrijwel alleen ontwikkelde: Van Houweninge kocht grote oppervlakten bos en heide aan, onder andere van de adellijke familie Dommer van Poldersveldt, en verkocht die weer in bouwpercelen aan welgestelde pensionado's. De grondhandel legde Van Houweninge, die toch al niet bepaald onbemiddeld was, geen windeieren.

De Kwakkenberg is een van de groenste wijken van Nederland, bevolkt door een merkwaardige combinatie van oud geld, succesvolle ondernemers, medisch specialisten en armlastige studenten. Het boek over de Kwakkenberg is Klaas Bouwers eerste boek met een stadswijk als onderwerp. Eerder schreef hij onder andere over de villa's Mariënboom en Oud-Mariënboom en het Mariënbosch in Nijmegen-Oost en over de buitenplaats Brakkenstein en zijn bewoners. "Het onderzoek is altijd veel werk. In archieven, maar ook het internet is tegenwoordig een onmisbare bron. Delpher, het Regionaal Archief en archieven van gemeentes en musea zijn zo goed te consulteren. Alleen voor dit boek resulteerde dat al in vijf ordners en tien multomappen vol informatie", vertelt hij tijdens de presentatie.

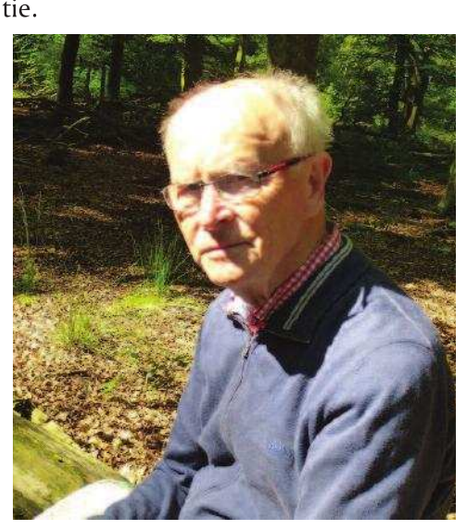

Klaas Bouwer (foto: Kor Goutbeek),

De auteur, emeritus hoogleraar milieukunde aan de Radboud Universiteit, gaat in het boek in op het leven van Joachimus van Houweninge (1859-1936), de steenkolenhandelaar die allergisch was voor kolengruis. De Vrijmetselaar maakte deel uit van de protestantse elite in Nijmegen, vandaar dat de latere katholieke gemeenteraad nooit een straat naar hem vernoemde. In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt zijn de straatnamen op de Kwakkenberg niet allemaal namen van dochters van Van Houweninge, want hij had er maar drie.
Klaas beschrijft in zijn boek de 24 meter hoge uitkijktoren die tot in de jaren 50 op de bijna 70 meter hoge berg stond. De toren stond aan de Kwakkenbergweg op het hoogste punt tussen de Sophiaweg en de Johannaweg. Vanaf deze kijkhoogte van 94 meter kon men bij goed weer ver Gelderland (tot aan de Achterhoek!) en Noord-Brabant inkijken en zelfs Rhenen in Utrecht

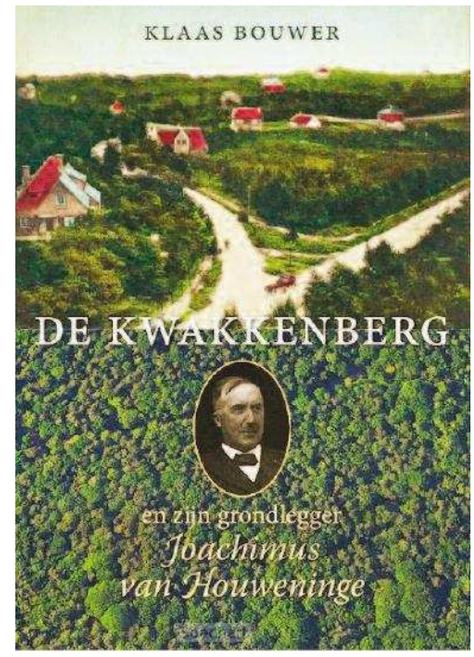

en Duitsland zien liggen. Vooral het feit dat je het buitenland kon zien liggen maakte het een grote toeristische trekker. Onder de toren was een houten theehuisje en later een stenen restaurant. De Torenweg en de Korte Torenweg leidden van de tramhalte voor Café Hengstdal (nu Tante Koosje) naar boven naar de toren.

Klaas raadpleegde oude koopaktes. Driekwart van de kopers kwam uit Nijmegen en een kwart uit het Westen en de koloniën. In de aktes stond vermeld dat er geen herbergen, dansgelegenheden, fabrieken of arbeiderswoningen op het aangekochte kavel gebouwd mochten worden.

Er staan zo'n 300 villa's op de Kwakkenberg. Klaas Bouwer beschrijft er een tiental in zijn boek, vooral grotere en van bijzondere architectuur. Soms putte hij uit archieven, maar hij belde ook gewoon aan bij villa's. Het leverde verrassende verhalen op die in dit prachtige boek te lezen zijn.

'De Kwakkenberg' is een hardcover van 256 bladzijden, verluchtigd met veel mooie foto's. Het kost € 24,99 en is verkrijgbaar bij de Nijmeegse boekhandels en online bij www.roelants.nl. Roelants is tevens de uitgever van het boek.

Fraaie exposities in Ark van Oost

Nog tot 4 januari de nieuwe expositie van Joop Speekenbrink in de kantine van Ark van Oost aan de Cipresstraat 154. Speekenbrink is een veelzijdig kunstenaar. In zijn werkzame leven docent beeldende vorming, maar lang daarvoor al bezig met tekenen en schilderen. Dat blijkt mooi uit zijn 11-jarig zelfportret dat te zien is in een speciale collage bij deze expositie. Joop houdt zich nu al vele jaren bezig met botanisch aquarelleren en daarnaast grote olieverfschilderijen. Een aantal is abstract en de verf wordt amper gestuurd, maar toch komen er onbedoelde (?) verschijningen in voor. Net zoals in vloeren van natuursteen, hout of linoleum met enige fantasie afbeeldingen vallen te ontdekken!
Joop richt daarnaast een aparte plaats in voor het thema 'Kus de grond'. Restant van een kinderspel op een smerig trottoir. Joop: "Respectloos gaan we om met onze wereld. Een wereld die terugslaat met ecologische rampen, oorlog en ziekte. Onderwerpen waar je nauwelijks een grap over dient te maken."

Nieuwe expositie Art-tics cliënten RIBW vanaf vrijdag 5 januari
RIBW is de Regionale Instelling voor Beschermd Wonen. Zij exposeerden eerder en met succes bij Stip Oost. Je krijgt een indruk van hun zeer diverse werk op www.kunstinjehuis.nl.

Ook een maand gratis exposeren in de Ark? Dat kan!, Bel Rinus van der Schans 06 27 885 003 of mail r.vanderschans2@gmail.com

Een jaar later...

Pontem College

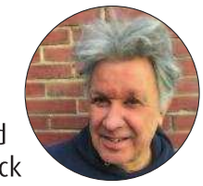

Gottfried Erdtsieck

Een rubriek in de Wijkkrant waarin *Gottfried Erdtsieck,* samen met fotograaf Marc van Kempen, onderzoekt wat er een jaar na een oproepje is gebeurd.

Uit de Wijkkrantrubriek 'Prikbordadvertenties' van november 2022: "Vrijwilliger gezocht voor de bibliotheek op het Pontem College voor 2 à 3 dagdelen. Interesse? "

We weten allemaal dat het doel van de Wijkkrant o.a. is om bewoners te verbinden en ons blad vormt natuurlijk een graag gelezen communicatiekanaal in onze prachtige wijk. Over verbinding gesproken, wat is dan een jaar later de 'opbrengst' van zo'n verzoekje…?

Daarom ben ik, een jaar later, op bezoek bij het Pontem College, bij Bernadette Nieuwkoop die de prikbordadvertentie destijds geplaatst heeft. Bernadette is samen met Marloes Wesselingh verantwoordelijk voor de bibliotheek en beiden zijn docent NT2 (Nederlands als Tweede Taal) en klassenmentor.
Voordat we ingaan op de achtergrond van haar advertentie, wat informatie over het Pontem College. We kennen in onze wijk het Canisius College, het NSG, het Montessori College en nu is er ook, aan de Heyendaalseweg, het 'Pontem College'?

Nieuw in Nederland
Bernadette voert mij in: "Het Pontem is een school voor leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar die nieuw in Nederland zijn. Ze verblijven bij ons in principe twee jaar: een 'instroomjaar' en een 'uitstroomjaar'. Na het uitstroomjaar moeten ze voldoende kennis en vaardigheden hebben om in het Voortgezet Onderwijs of op het mbo hun weg te vervolgen. Vroeger waren we bekend als de ISK, de Internationale Schakelklas."
Ik stel mij voor dat er grote verschillen tussen de leerlingen zijn. Hun taalvaardigheid zal niet zo veel te maken hebben met hun leeftijd. Een leerling van 13 die net in Nederland is, kan in dezelfde instroomklas komen als een nieuwkomer van 17. De indeling van de klassen is zeker niet te vergelijken met het jaarklassensysteem van een reguliere school. De klas is meer samengesteld naar de richting waar de leerlingen naar uitstromen, maar leeftijd speelt toch ook een rol.
Bernadette vervolgt: "Als ze bij het Pontem binnenkomen, worden ze in een instroomjaar geplaatst. In dat jaar krijgen de leerlingen veel NT2-lessen, maar daarnaast is er ook aandacht voor het wennen aan een Nederlandse school en de Nederlandse samenleving. De leerlingen hebben allemaal gemeen dat ze in een nieuw land zijn, dus daar gaat ook veel aandacht naar toe tijdens de lessen. Na dat instroomjaar komen ze in het tweede jaar, het uitstroomjaar, waar ik het eerder over had. Ik ben mentor van een uitstroomklas met leerlingen die na dit schooljaar op het vo instromen, richting vmbo Basis, Kader of Theoretische Leerweg. In een andere uitstroomklas zitten dan weer leerlingen van 17 of 18 jaar die op weg zijn richting roc, de Entreeopleiding of mbo niveau 2."

Foto: Marc van Kempen

De bibliotheek
Nu is het iets duidelijker wat voor een school het Pontem College is en we begrijpen: bij zo'n school hoort een bibliotheek. En dan zijn we bij de prikbordadvertentie!
Bernadette: "De advertentie was destijds succesvol: die oproep heeft twee reacties opgeleverd. Deze vrijwilligers hebben hier een aantal maanden in de bibliotheek gewerkt." Op mijn vraag wat de werkzaamheden zoal inhielden, antwoordde een aanwezige medewerker dat dat varieert: soms samen met leerlingen lezen, soms op verzoek van een docent een specifieke taaltaak met leerlingen oefenen. Of, vanzelfsprekend, leerlingen wegwijs maken in de boekenkasten van de bibliotheek.
Bernadette: "Maar, helaas voor het Pontem, deze vrijwilligers zijn in de tussentijd om privéredenen weer vertrokken. We waren net aan het overwegen om een nieuwe oproep te plaatsen."

Dus, beste lezer, dit artikel kan ook opgevat worden als een paginagrote prikbordadvertentie! Schroom niet voor nadere inlichtingen Bernadette (b.nieuwkoop@pontem.nl) te benaderen.

Wat is het Pontem College?

Het Pontem College biedt een veilige leeromgeving waarin anderstalige leerlingen tussen 12-18 jaar zich kunnen ontwikkelen tot zelfbewuste en respectvolle burgers, die volledig kunnen deelnemen aan de Nederlandse samenleving. De naam, het Latijnse woord pontem, verwijst naar brug. "Hiermee geven wij aan dat wij een brug/schakel willen bieden naar het regulier onderwijs en de Nederlandse samenleving. Deze brug is gebouwd op de pijlers kennis, houding en vaardigheden.
Kennis: onze leerlingen leren zo snel mogelijk Nederlands en andere relevante vakken om zo vlot mogelijk aansluiting te krijgen bij een leerjaar en niveau in het VO of MBO die passen bij hun leervermogen, vooropleiding en leeftijd.
Houding: onze leerlingen die houding aanleren waarmee zij zich in het Nederlandse onderwijs en in de Nederlandse samenleving veilig, vertrouwd en gerespecteerd voelen.
Vaardigheden: onze leerlingen de vaardigheden bijbrengen die ze nodig hebben om zich in het Nederlandse onderwijs en in de Nederlandse samenleving veilig, vertrouwd en gerespecteerd te voelen." (bron: pontem-college.nl)

Leergeld Nijmegen laat ieder kind meedoen!

Voetbal
Paardrijden
Judo
Zwemles
Hockey
Zangles
Fitness
Typecursus
Babyzwemmen
Scouting
Gitaarles
Boksen
Turnen
Peutergym

Voor Nijmeegse kinderen van 0 t/m 17 jaar

Heb je te weinig geld om voor je kind kosten voor school, sport, cultuur, zwemles of de speeltuin te betalen? Dan is Leergeld er voor jou!

Het netto maandinkomen van jouw gezin mag niet hoger zijn dan:

- €2160,- voor een 1-oudergezin
- €2395,- voor een 2-oudergezin

Leergeld Nijmegen

Meld je aan via www.leergeldnijmegen.nl

LEREN
LASSEN

Wil jij je eigen (corten)stalen plantenbak, gereedschapshouder of sidetable lassen? Volg een workshop, of kom naar de open dag voor meer informatie.

OPEN DAG
NYMA MAKERSPLAATS
Zondag 10 dec
11.00 - 17.00 uur
Entree: € 2, kinderen gratis

Voorkennis niet vereist. Iedereen is welkom!

GRATIS lasworkshop met de meedoen-regeling!

TIG ACADEMY
Winselingseweg 16, unit 5 | 6541 AK Nijmegen | Tel: 024-7856506
www.tigacademy.nl

Sluiting winkel Cave de Portugal

Tekst: Marjon Spoorenberg
Fotografie: Bert Hendrix

Cave de Portugal aan de Hengstdalseweg is voor veel mensen uit Nijmegen-Oost een vertrouwd gezicht. Veel wijnliefhebbers kennen de eigenaar Bert Balter die hier al sinds 2005 een winkel heeft. Met ingang van 1 januari 2024 sluit de winkel, er komt geen nieuwe winkel voor terug. Voor de redactie van de wijkkrant een aanleiding om Bert te interviewen. Bij het gesprek is ook Barbara Coljee aanwezig. Zij geeft een toelichting over de 'Kunst- & Cultuuretalage' in de winkel van Bert.

Passie voor wijn
Bert heeft de passie voor wijn van huis uit meegekregen. Bert is geboren en getogen in Schaesberg (nu gemeente Landgraaf) in de oostelijke mijnstreek in Zuid-Limburg. Als misdienaar kwam hij al vroeg in contact met de miswijn en later mocht hij als kind van zijn ouders met kerst een glas lekkere zoete wijn drinken. "Zo leerde ik de smaak van wijn kennen", vertelt Bert. "Na de middelbare school ging ik chemische technologie studeren, maar heb nooit in die sector gewerkt. Ik was zoekende en ben na mijn studie eerst twee jaar gaan reizen om erachter te komen wat ik nu precies met mijn leven wilde. Ik kwam in Portugal terecht en raakte al meteen gecharmeerd van de cultuur en de mensen. Mensen leven daar gemakkelijker en zijn heel gastvrij. Zo kwam ik in contact met de volle, krachtige smaak van de Portugese wijnen. En toen wist ik wat ik wilde: een eigen wijnbedrijf!"

Wijnhandelaar
"Omdat ik helemaal geen opleiding in die richting had gevolgd, ben ik eerst stage gaan lopen bij een wijnhandelaar in Oss. Ik leerde de kneepjes van het vak kennen, maar kon daar niet blijven werken. Ik ben toen met mijn wijnbedrijf gestart in Ravenstein en ging me toeleggen op Portugese wijnen. Cave de Portugal was geboren. Omdat ik mijn bedrijf moest opbouwen, heb ik eerst een paar jaar bij de wegenbouw gewerkt waar ik de boekhouding deed. Na een paar jaar had ik voldoende financiële armslag en ben daar weggegaan om me helemaal toe te leggen op mijn wijnbedrijf. Om persoonlijke redenen ben ik naar Nijmegen verhuisd en in 2005 heb ik de wijnwinkel aan de Hengstdalseweg geopend."

Cave de Portugal
In de winkel van Bert kun je terecht voor Portugese wijnen, Spaanse wijnen, portwijnen, gedistilleerde dranken en likeuren. Zaterdag 30 december sluit de winkel. "In januari en februari is de winkel nog open op afspraak", vervolgt Bert het gesprek. "In maart en april wordt de winkel ontruimd en op 1 mei is de winkel definitief gesloten. Ik ga wel door met mijn wijnhandel. Alle klanten krijgen een enquête waarop ze hun wensen kenbaar kunnen maken en contactgegevens kunnen uitwisselen. Er komt geen webshop, maar klanten kunnen bij mij wijn blijven bestellen, telefonisch, via WhatsApp of per mail. Bezorgingen kunnen dan afgesproken worden. Het grootste deel van mijn assortiment zal verkrijgbaar blijven. Het restant zal in het voorjaar op de Hengstdalseweg 118 middels een veiling aangeboden worden. Hiervoor zoeken we nog een veilingmeester. In het verleden heb ik proeverijen en wijnreizen georganiseerd. Hier wil ik mee doorgaan. Zo staat in de zomer van 2024 een geheel verzorgde culinaire week in Portugal in de planning waarin ik, naast een Portugese kok, ter plekke de wijnen zal verzorgen."

Kunst- & Cultuuretalage
Sinds 2007 is een etalage van de winkel ingericht met kunst en cultuur. Barbara Coljee, een vrijwilliger uit de buurt, nam hiertoe het initiatief. Barbara komt uit een kunstzinnig milieu en kwam daardoor al vroeg in aanraking met kunst. "Door mijn opvoeding heb ik kunst leren waarderen en de meerwaarde hiervan leren kennen," vertelt Barbara. "Het heeft mijn leven verrijkt. Die ervaring wil ik aan de buurtbewoners doorgeven. Ik wil ze op een laagdrempelige manier in contact brengen met kunst en de makers van kunst een podium geven. Elke maand kan een exposant zelf de etalage vormgeven. In december is de laatste expositie te bezichtigen in de etalage van de winkel. De exposities in de wijk worden voortgezet in de Ark van Oost. In de toekomst zijn er ook plannen voor een virtuele 'Kunst & Cultuuretalage' die dan terug te vinden zal zijn op de website van Cave de Portugal."

Rustiger aandoen
Bert wil nog wel even kwijt dat hij altijd met veel plezier in de winkel op de Hengstdalseweg heeft gewerkt. "Het contact met de klanten zal ik zeker missen. Daar staat tegenover dat ik het nu wat rustiger aan kan doen en wat langer op vakantie kan." Hij blijft overigens wel penningmeester bij Stichting De Wijkkrant en daar zijn we bij de wijkkrant natuurlijk heel erg blij mee!
Wil je graag op de hoogte blijven van de activiteiten van Cave de Portugal, raadpleeg dan de website: www.cavedeportugal.nl. Cave de Portugal is ook te volgen op Facebook.

Voor informatie over de exposities in De Ark van Oost kun je terecht bij Rinus van der Schans:
R.vanderschans2@gmail.com.

KERSTBOMEN
Vanaf 6 december
Botsestraat 14-C Leuth
06 – 20 83 47 36
Groenboerderij Thunnissen
Thunnissen Leuth
PIN

Camper-van Menes
Camperbouw op maat!
Daalsedwarsweg 18G,
Nijmegen
06-24208370
www.campers.menes.nl

Vrouwen HAND
geknoopte tapijten /geweven kelims uit Anatolie
Hengstdalseweg 46
Nijmegen
LAATSTE MAAND
tot en met 23 december
Iedereen bedankt voor jullie
overweldigende reacties

BOJANG
Ondersteuning bij
nalatenschappen en erfenissen
Wil jij sparren over hoe je je nalatenschap goed regelt om het je nabestaanden makkelijk te maken? Ben jij een nabestaande die hulp zoekt bij het regelwerk na een uitvaart en/of het in harmonie afhandelen van een erfenis?
Bel of mail me voor een afspraak, eerste half uur is gratis:
Annet van de Laak 06-22795122
annet@bojang.nl www.bojang.nl

Cultuur in Oost

Wilmy Smeets

De Horde komt als een stofwolk in de verte en laat je anders kijken

Op het Badhuis staat sinds een tijdje de naam van een nieuwe theatergroep: De Horde. Deze groep staat onder leiding van Ramses Graus, regisseur en artistiek directeur en Froukje van Dooren, zakelijk directeur. Vanaf december 2023 komt er weer jeugdtheater tot leven in een mix van spel, tekst, muziek, maquettes, camera's en poppen.

Ramses Graus nam in oktober het stokje over van theatergroep Kwatta om van het Badhuis weer een plek te maken voor jeugdtheater. Met eigen spelers en een eigen visie. En oog voor de deelnemers binnen een theatergroep: "Je moet als artistiek leider oog hebben voor je mensen, bij de tijd blijven, geen blinde vlekken laten ontstaan, openstaan voor wat anderen zeggen. Daarom houd ik 'Badhuissessies' met theatermakers, acteurs, schrijvers en vormgevers en stellen we onszelf vragen als 'hoe is de staat van jeugdtheater, hoe gaan we in op zaken als cancelcultuur, inclusiviteit', et cetera."

Reuring

Ramses wil van het Badhuis een plek maken waar elke dag reuring is, waar mensen overdag vrij kunnen binnenlopen, met een café en een terras in de zomer. "Geen bruine kroeg die tot 's avonds laat open is maar een café passend bij het theater, met familiekarakter." Zijn wens is om het café in de zomer van 2024 te openen. Momenteel zijn ze druk bezig met het aanvragen van vergunningen voor café en terras, het voeren van gesprekken met uitbaters en met de opbouw van de stichting. Ook zijn hij en Froukje druk met het 4-jarenplan 2025-2028 en het aanvragen van de bijbehorende subsidies bij gemeente, provincie en het Fonds Podiumkunsten. "We willen graag op korte termijn zichtbaar zijn in de wijk en daarom hebben we een voorstelling gemaakt die iedereen van 27 t/m 30 december kan komen bekijken: 'De biografie van een vlieg', gebaseerd op het boek van Jaap Robben. Het leven van een vlieg duurt 23 dagen. In deze productie maak je geboorte, leven en dood mee van de vlieg, die samen met een buizerd op een lantaarnpaal zit. In 2024 gaan we met de voorstellingen 'Biografie van een Vlieg' en 'Tent' op tournee in Nederland" vertelt hij.

Breed kijken

De visie van De Horde is 'wie vanuit een ander perspectief kijkt, ziet nieuwe dingen'. Ramses Graus licht het toe: "ik maak het liefst jeugdtheater omdat je bij kinderen de deuren in de hoofden gemakkelijk openzet voor nieuwe ervaringen. Je zet de verbeelding en creativiteit aan, brengt empathie bij door hen vanuit een ander perspectief te laten kijken en denken. Dat vind ik erg mooi en heel belangrijk. We willen zelf ook die andere manier van kijken ervaren en in het Badhuis samen met mensen uit deze wijk, andere culturen en andere wijken in Nijmegen voorstellingen gaan maken. We willen theaterworkshops en theaterlessen gaan geven en geïnspireerd worden door de deelnemers. Zo vindt er kruisbestuiving plaats!"

De Horde wil op deze manier veel aan cultuurparticipatie gaan doen in de wijk: "ik wil graag dat kinderen jong leren om breed te kijken én om plezier te hebben bij het spelen in een voorstelling. Je hoeft je daarbij niet mooier voor te doen dan je bent, je hoeft niet je best te doen of op je tenen te lopen. Je mag zorgeloos genieten."

Wat kun je als toeschouwer verwachten, vraag ik. Ramses gebruikt daarvoor graag beeldspraak: "We komen aan als een stofwolk in de verte, bezetten het Badhuis met ons spel en maken er voor éven een andere plek van. Zoals een circus dat ook doet."

Jeugdtheater maken is zijn lust en leven. Maar wie denkt dat je met spelen een inkomen kunt verdienen, heeft het mis. Hij vertelt: "Inkomsten haal je uit de verkoop van je theaterproducties aan theaterzalen, uitgaven zijn er in de vorm van salaris- en reiskosten van acteurs, technici, repetitiekosten, decors, vervoer en brandstof, organisatie en werknemers van de stichting. Onder de streep kom je altijd negatief uit en daarom kunnen we in de cultuursector niet zonder subsidies. Ter vergelijking: als je naar de opera gaat, kost een kaartje ongeveer 120 euro, maar de werkelijke kosten zijn 400 euro."

Leuke opmerkingen en blijdschap

Het badhuis was tot voor kort eigendom van De Horde. Om reden van achterstallig onderhoud en noodzakelijke verbeteringen aan dak, groenvoorziening en isolatie heeft de stichting het gebouw verkocht aan Stollenberg Groep uit Groesbeek, met de garantie dat zolang De Horde bestaat er theater gemaakt kan worden. Stichting De Horde is officieel nog stichting Kwatta. Over een tijdje gaat stichting Kwatta een andere naam krijgen, namelijk Stichting theatergroep De Horde.

De mensen van de Horde zijn erg blij met de reacties uit de wijk. "Bij het klussen horen we leuke opmerkingen en blijdschap dat het gebouw weer open gaat. Loop gerust binnen als je ziet dat iemand bezig is, bel gerust aan als je ziet dat er licht brandt!"

Kaarten voor de voorstelling en meer informatie op www.theatergroepdehorde.nl

Foto: Marc van Kempen

Wijknieuws

Heb je interessant wijknieuws? Zet het zelf op nijmegen-oost.nl en we plaatsen het hier!

De Nieuwe Galukken 40 jaar straatmuziek

We schrijven het jaar 1981. Gé van Dam en Carel Hoyng, beiden zeer onverdienstelijke muzikanten, vatten het plan op om omringd van vrienden die wel het muzikale vak verstaan naar Frankrijk af te reizen en te kijken of daar een vakantie te bekostigen viel door het spelen van muziek. In wisselende samenstellingen en een enkele keer niet, is het nu echt het veertigste jaar dat de Nieuwe Galukken de straten van Frankrijk, Nederland en Duitsland onveilig hebben gemaakt. De muziek kan het best gekenschetst worden als de ultieme poging met beperkt talent er toch iets van te maken. Straatmuziek moet vooral enthousiasme aanstekelijk maken. Sombere gevoelens omkeren tot opgewektheid! De muziek bevat een doorsnede van de populaire muziek van 1950 tot 1999, waarbij elk nummer een eigen twist heeft gekregen. Om het 40-jarig

bestaan luister bij te zetten geven de Nieuwe Galukken op 6 januari een gratis concert in Café de Kroon in Nijmegen Oost *Bezetting: Gé van Dam, zang; Carel Hoyng, zang en sax; Pieter Leendertse, gitaar; Erik de Kogel, bas; Mark Oonk, bariton; Edzer Pebesma; saxen; Bep Leendertse; Drums.*

Douwe Egberts waardepunten voor de regionale voedselbanken

Sinds 2012 organiseren Lionsclubs jaarlijks een landelijke inzamelingsactie van DE-waardepunten. Douwe Egberts steunt deze actie en heeft toegezegd alle donaties met 20% te verhogen. Lionsclub Nijmegen Brabantsepoort heeft in 2022 totaal meer dan 2,5 miljoen punten verzameld, goed voor 5000 pakken koffie. Vanaf 1 december zullen er inzamelingsdozen staan bij de grote supermarkten in o.a. Oost. lionsnijmegenbrabantsepoort.nl

Expo Diederik en Roderick

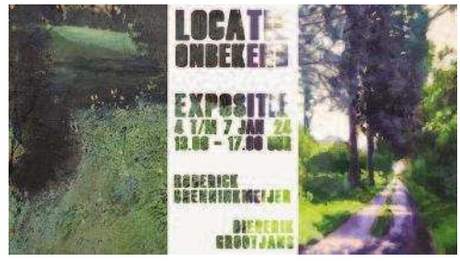

Diederik Grootjans en Roderick Brenninkmeijer delen met deze expositie een liefde voor het buiten zijn. Waar Diederik zich richt op waterig natte, ijzig koude of zonovergoten landschappen is het bij Roderick het constante experiment van de abstractie van de verfstreken. Hij brengt je in twijfel over waar je nu eigenlijk naar staat te kijken. Een boom? Grasveld, een pluk struikgewas? Of is het enkel verf in abstracte vormen? Diederik neemt je mee naar de sfeer van het moment in een stuk bos. Kom langs en ervaar de natuur door de ogen van deze kunstenaars. 4 – 7 januari 2024, 13.00 – 17.00 uur, Molenveldlaan 59 Nijmegen.

Vredespriester pater Pire

Op 10 december 1958 - 65 jaar geleden dus - ontving de Belgische pater dominicaan Dominique Pire de Nobelprijs voor de Vrede. Hij zette zich na de Tweede Wereldoorlog in voor vluchtelingen en ontheemden. Hij wilde 'een stem zijn voor mensen zonder stem'. Pire is tot nu toe de enige rooms-katholieke priester die onderscheiden werd met de Nobelvredesprijs. Dinsdag 12 december vindt in de dagkapel van de Dominicuskerk in Oost (ingang Groenewoudseweg) van 16.00 tot 19.30 uur een inspirerende bijeenkomst plaats, onderdeel is een lezing door de Nijmeegse theoloog Dorry de Beijer. Zij gaat in op de betekenis van Pire's levenswerk en verbindt dat met haar eigen betrokkenheid bij vluchtelingen als bestuurslid van het Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen. U kunt zich tot 5 december aanmelden door een e-mail te sturen aan dominicanen024@gmail.com. De entree is vrij, een gift wordt op prijs gesteld.

Wereldmuseum Berg en Dal (Afrika Museum) sluit de deuren

In 2017 fuseerden uiteindelijk Wereldmuseum Rotterdam, Tropenmuseum, Afrika Museum en Museum Volkenkunde tot Wereldmuseum. Het Wereldmuseum Berg en Dal huurde het museumgebouw en de grond. Deze huurovereenkomst werd niet verlengd. De directie betreurde het en wilde graag relevante tentoonstellingen en programma's in deze regio blijven presenteren, maar op 27 november werd bekend dat het aloude Afrika Museum ter ziele is.

Een fijne Kerst voor klanten van de Voedselbank, Helpt u mee?

Veel kerken en ook scholen doen aan deze inzameling mee. Wie ook mee wil doen kan (goed houdbare!) levensmiddelen brengen naar de Antonius van Paduakerk, Groesbeekseweg 96 in Oost op 3 en 10 december

van 11.00 tot 12.00 uur. Een donatie helpt ook! op rek. nr. NL61 RABO 0104 0832 55 t.n.v. Stichting Voedselbank Nijmegen onder vermelding van Kerstinzameling Diaconie

Lampionnen, licht en warmte in Vlindertuin Hengstdal, kom!

Al jaren werkt een aantal mensen vrijwillig elke 1e en 3e zaterdag in de vlindertuin bij Hengstdalseweg 18. Zodat er altijd een groot aantal bijzondere planten groeit en bloeit. Twee jaar geleden is het zelfs gelukt om tussen de kleine vijver en de bank een bijna 3000 kg zware steen te adopteren waarop je kunt zitten, ontmoeten en bijpraten. De Vlindertuin boeit daardoor niet alleen de werkers, maar ook buurt- en wijkgenoten die regelmatig met eigen koffie en broodjes of kinderen komen lunchen en genieten. "Dat bloeiende succes gaan we vieren zaterdag 16 december vanaf 16 uur, met lampionnen, lichtjes en warmte in de Vlindertuin. Zie **https://rb.gy/ap5wo5**. Wij zorgen voor brood, warme soep, mooie spullen voor lampionnen en schminkende kroonprinses Anita in onze gele feesttent. Daarbuiten poffen we kastanjes en pannekoeken op ons kleine kacheltje. Neem s.v.p. gerust en graag je buur, partner, kinderen, eigen chocomel, ranja of andere drank en hapjes mee! Én zegt 't voort! Er is informatie over de bijzondere kindercursus "Op Avontuur in de natuur" vanaf zat. 17 februari of zat. 16 maart 10-12.30 in de Vlindertuin. Wélkom!

Ondernemen in Oost

René Pennock

Woonwinkel Atrium sluit na 30 jaar

Na 30 jaar sluit Atrium op 23 december haar deuren. In 1993 begon Ton Aalbers uit idealisme, om de wereld een beetje mooier, schoner en duurzamer te maken, woonwinkel Atrium aan de Daalseweg 109. Zijn broer Guus sloot zich een paar jaar later bij hem aan en een tweede winkel in Arnhem volgde.

"Op het gebied van duurzaam bouwen en wonen waren wij in onze begintijd voorlopers", vertelt Ton. Guus (70) voegt toe: "We hebben geprobeerd gemotiveerde opvolgers te vinden. Het loopt prima. We leveren van Groningen tot Zuid-Limburg en we hebben er met twee gezinnen altijd een goede boterham aan gehad. Je zou denken dat er in de huidige tijd veel belangstelling voor zou bestaan, maar het is niet gelukt en dan moet je toch een keer de knoop doorhakken."

De winkel in Arnhem werd een paar jaar geleden al afgestoten. Guus gaat met pensioen, Ton (65) gaat nog een tijdje door met Atrium als webwinkel voor de vaste producten als onderhoudsmiddelen, natuurverf, vervanging van matrassen en voor informatie en advies. "We hebben ons werk al deze jaren met plezier en passie gedaan, veel kennis mogen vergaren en overgedragen. We hebben veel mooie projecten mogen afronden en daar zijn we dankbaar voor", besluit Ton.

De spullen die nog in de winkel staan worden tegen gereduceerde prijzen aangeboden. De komende weken is iedereen nog welkom voor afscheid of gewoon een gezellige babbel.

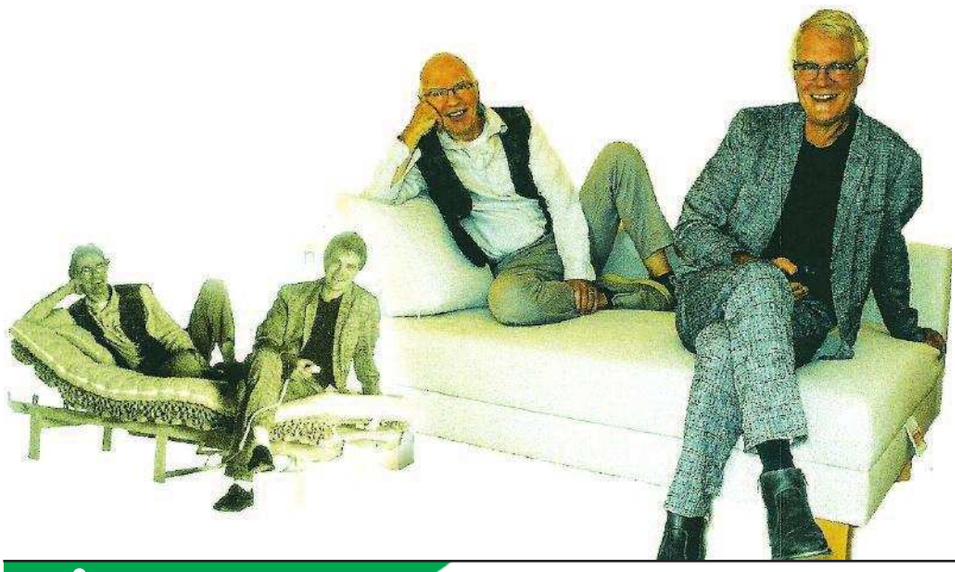

Op de foto de broers toen en nu.

Stip Oost

Kerst

We lopen alweer tegen het einde van het jaar. In deze decembermaand gaan we na de verkiezingen en Sinterklaas langzamerhand alles afronden waar we nog mee bezig zijn. Daarna richten we onze blik op de Kerst. Een tijd om elkaar op te zoeken en samen te zijn. Met Oog voor Elkaar Oost doen we dat op verschillende manieren. Op dinsdag 12 december delen we gratis warme chocolademelk uit bij de COOP te Plate aan de Van 't Santstraat van 16.00-17.30 uur. Als je in de buurt bent, kom dan gezellig langs. En ook nu weer dekken we een Kersttafel voor buurtbewoners die het nodig hebben. Net als vorig jaar stelt de knusse koffiebar Toos haar ruimte beschikbaar. De kok zorgt voor een heerlijke Kerstmaaltijd. En vrijwilligers van Oog voor Elkaar helpen in de bediening en zorgen met liederen en een woordje voor een gezellige Kerstsfeer. Het gaat dit jaar vast weer een succes zijn. Fijn en dankbaar om dit te mogen organiseren. Bedenk als je zelf met gezin, familie, vrienden aan de Kersttafel zit dat er ook velen in deze wereld zijn die het warme Kerstgevoel niet of veel minder hebben. Mensen in een oorlog, mensen die zich alleen voelen of mensen die zich zo'n rijke dis niet kunnen veroorloven. We mogen ons gelukkig prijzen. Wees er zuinig op. In het nieuwe jaar, vertel ik meer over de huisvesting van Stip. We verwijzen in de maand december daarom nog naar onze collega-Stips in de buurt (zie inzet). Je kunt ook de hele week van negen tot vijf uur bellen naar de Stiplijn met je vraag op 024-3502000. Voor nu alvast Prettige Feestdagen gewenst namens alle vrijwilligers van Stip Oost en een goed begin van het nieuwe jaar 2024!

Rob Hermens, coördinator Stip Oost

Informatie & Advies Stip Oost - GESLOTEN

Alternatieven voor bezoek:

Stip Centrum (Oude Weeshuis) di 9.30-12.00 en woe 13.30-16.00u.
Stip Midden ('t Hert) di 13.30-16.00, woe 9.30-12.00, do 13.30-16.00u.
Stip Oud-West (Titus Brandsma) ma t/m do 9.30-12.00 en 13.30-16.00 en vrij 9.30-12.00u.

Of bel de **Stiplijn**: **024-3502000**

Gezocht: ruimte voor koffie

Het is een bekend gegeven dat er in Nijmegen-Oost weinig gelegenheid is om zomaar met een groepje bij elkaar te komen en een uurtje een kop koffie te drinken. Het hoeft niet permanent, maar eenmalig op bezoek ergens kan ook. Heb je een ruimte of een idee hiervoor, neem contact op met opbouwwerkster Chantal Neervoort: chantal.neervoort@bindkracht10.nl / 06 – 82747566.

Rechtswinkel Nijmegen Oost

Maandag	19.30 -20.30 uur	WC Daalsehof
Woensdag	19.30-20.30 uur	WC Daalsehof
Zaterdag	10.30-12.00 uur	WC Ark van Oost (Cipresstraat)

Financieel Expert in de Wijk

Voor allerlei vragen op het gebied van financiële problemen maak een afspraak met onze Financieel Expert in de wijk: www.bindkracht10.nl/projecten/financieel-expert-in-de-wijk/ .

VANNATURE

fair, biologisch, lokaal

Dé biologische speciaalzaak,
met de lekkerste seizoensproducten
van boeren en bakkers uit de omgeving...

mét Gratis Parkeer Plaatsen

Gerard Noodtstraat 135 - Nijmegen
mét Gratis parkeerplaatsen

www.VanNature-Nijmegen.nl

OP ZOEK NAAR EEN NIEUWE OF GEBRUIKTE FIETS?

BEKIJK ONLINE
ONS ASSORTIMENT

WHEELS

www.wheelstweewielers.nl

Betrouwbaar I Kwaliteit I Service

Autoservice Kuijpers

Lid van: BOVAG

Onderhoud voor alle merken auto's
Reparatie, Airco, APK en Schade
024-3733795 / www.autoservicekuijpers.nl
Berg en Dalseweg 432, Nijmegen,
bij tankstation Tinq

Meditatieschool Joriki

Individuele meditatie training bij stress gerelateerde klachten.

Voor meer informatie:
www.joriki.nl
martijn@joriki.nl of 0614331788

HAPTOTHERAPIE NIJMEGEN

LEKKER IN JE VEL DOOR HAPTOTHERAPIE
Beter in contact met uw lichaam en uw gevoelens. Middels gesprekken, de aanraking en ervaringsgerichte oefeningen. De praktijk richt zich op volwassenen en jongeren vanaf 12 jaar.
Is toepasbaar bij:
- Stress-, angst- en spanningsklachten
- Overbelasting, burn-out
- Gebrek aan zelfvertrouwen
- Psychosomatische klachten zoals hoofdpijn, hyperventilatie, buikpijn
- Chronische pijnklachten
- Emotionele blokkades (verdriet, boosheid)
- Problemen met het verwerken van verlies, trauma en ziekte
- Intimiteits- en seksualiteitsproblemen
- Relatieproblemen

Anita van Raak voor haptotherapie, seksuologische hulpverlening en relatietherapie.

Voor een afspraak: 06-21801588 - www.haptotherapienijmegen.nl
Groesbeekseweg 227A (naast café Groenewoud).
Haptotherapie wordt vaak geheel of gedeeltelijk door uw zorgverzekeraar vergoed.

Goed doel in Oost

Karin Veldkamp

Flessenactie voor tienermoeders in Afrika

Bona Baana bestaat bijna 25 jaar. De opbrengst van de flessenactie van de Albert Heijn aan de Daalseweg gaat in december naar de stichting. Twee redenen om in gesprek te gaan met Marike Spee en Leo Poiesz, twee buurtbewoners die nauw betrokken zijn.

Bona Baana is in 1998 opgericht door een aantal verpleegkundigen die in de tropen hebben gewerkt. Ze wilden kansarme jongeren in landen rond het Victoriameer in Oost-Afrika extra kansen geven. “Bona Baana is een uitdrukking in de Bantu-taal, die in het hele gebied wordt gesproken en wordt gebruikt als men over kansarme jongeren praat. Vrij vertaald betekent het; alle kinderen hebben gelijke rechten”, leggen Leo en Marike uit.

Samen met de inwoners

Alleen al in Oeganda zijn er naar schatting 970.000 kinderen onder de zeventien jaar wees. Met allerlei acties zoals het Afrikafestival of een kerstmarkt en met donaties haalt Bona Banaa geld op voor projecten om bijvoorbeeld kansarme jongeren aan het werk te krijgen door ze een training aan te bieden als fietsenmaker of naaister. Het bedrag wordt regelmatig aangevuld door Stichting de Wilde Ganzen of met subsidies van Stichting Overal en Basta. “Het zijn altijd kleinschalige projecten waarbij de lokale bevolking vanaf het begin betrokken is, daardoor hebben we in de loop der jaren een goed netwerk opgebouwd met de mensen daar. Een van ons gaat op eigen kosten een keer per drie jaar die kant op om de contacten te onderhouden.”

Zorg voor moeder en kind

Het lopende project, waar het geld van de flessenactie naar toe gaat, is gericht op tienermoeders in Kenia. In het hele gebied leven er naar schatting 130.000 kinderen met HIV. Het is een groot en schrijnend probleem. “Veel kinderen tussen de twaalf en zeventien jaar zijn ouders verloren aan Aids en vaak belanden ze dan op jonge leeftijd op straat en worden aan hun lot overgelaten, waardoor zeker de meisjes bijzonder kwetsbaar zijn en een makkelijke 'prooi' voor mensen die ze willen uitbuiten. Het opgehaalde geld gaat naar een kliniek en dat is geen kliniek zoals wij ons dat voorstellen. Het is een oud bestaand gebouw dat hard aan renovatie toe is. Met het bedrag gaan we het moderniseren zodat moeder en kind er zorg kunnen krijgen en ook voor vaccinaties terecht kunnen. Je kunt het enigszins vergelijken met een consultatiebureau hier. Het tienermoedersproject heeft in totaal 20.000 dollar nodig om dit ideaal te verwezenlijken en we gaan er vooralsnog niet vanuit dat we dit in één keer volledig bij elkaar krijgen. Daarom pakken we de modernisering in stapjes aan door bijvoorbeeld eerst de wachtkamer op te knappen en instrumentarium aan te schaffen.”

Vrijwilligers welkom

Naast geld zijn vrijwilligers ook altijd welkom, zodat de stichting zich meer op publieksacties kan richten. “De laatste paar jaar is het aantal vrijwilligers teruggelopen waardoor er minder publieksacties zijn. We zoeken nu wat meer aansluiting bij bestaande, het liefst multiculturele, festivals zoals Divers op het Land van Ooij, maar we willen meer publieksacties, want die zijn niet alleen van belang voor de opbrengst maar ook voor de verbinding met mensen in de stad.”

Wil je meer over Bona Baana weten kijk dan op de website: www.bonabaana.nl.

Foto: Hans Hendriks

Jouw zakelijke aanbod ook hier? Voor €12,50 incl. btw

Prikbordadvertenties

Nijmegen-Oost.nl

Met 'n paar klikken en iDeal ben je klaar!

Zakelijke advertenties

De Grote Nostalgieshow: samen herinneringen ophalen door oude tv fragmenten. Van Pipo tot songfestival. Geschikt voor privéfeesten, buurthuizen of verzorgingstehuizen. Kijk op www. muziquest.nl of bel Simone 06-15500129

Nog één maand langer in Oost: tot 31 december de **kleden van Vrouwenhand**. Kom genieten van kunst en cultuur, voor op de vloer of aan de muur. Handgemaakte kleden met een ziel. Hengstdalseweg 46 Nijmegen. 06 14544813

Mohanad maakt al jaren foto's voor de Wijkkrant van Nijmegen-Oost. Hij maakt naast foto's ook video's op maat van speciale momenten. mohanadataya.nl 06-85454080.

Snoeitijd bij TUINCARE.NL Snoeien fruitbomen, hagen en struiken. Tuinonderhoudswerkzaamheden, milieuvriendelijk met accugereedschap. info@tuincare.nl. Bel of whatsapp: 06-22355573

Uw levensverhaal, beknopt of gedetailleerd, via interviews uitgebracht als mooi boek, in kleine oplage voor uw eigen kring. Een uniek en waardevol document. Anna Bakker schrijft bewonersportretten voor deze Wijkkrant én, in opdracht, levensverhalen. 06-22363599.
www.levensverhalen.nu
annabakker@levensverhalen.nu

Websitebouw. Bent u uw eigen bedrijf gestart of wilt u meer met uw hobby doen en heeft u nog geen website? Neem de stap naar professionalisering en laten we eens vrijblijvend uw wensen doornemen. marcvankempenfotografie.nl Uw website wordt zo gebouwd dat klanten u snel gaan vinden.

Kerstboombezorging met fietskar Koop je kerstboom bij een verkooppunt in Nijmegen-Oost en wij bezorgen de kerstboom met de speciale fietskar aan huis. Slechts 6 euro per boom. 06-12188440 www.kerstboomkar.nl

---

Ik ben mijn eigen **Pedicurepraktijk** begonnen en heb nog plaats voor nieuwe cliënten. Heeft u last van kalknagels, eelt, kloven of likdoorns? Of wilt u uw voeten gewoon eens goed laten verzorgen? U bent van harte welkom. Info@pedicurebycarla.nl
www.pedicurebycarla.nl
Telefoon: 06 23700077

Gratis af te halen. **Zes dozen a 33 stuks tegels**. Appelgroen. 15x15 cm. Restant gekleurde tegels, 10x10 cm. En nog enkele tegels groot. 30x60 cm. Kleur: wit. Molukkenstraat 110. 06-22064513

Nieuwe website **beeldend kunstenaar LINDY DEJONG**. Eerder gemaakt werk voor aantrekkelijke prijzen! www.lindydejong.nl Telefoon: 0634833497

Bij ons kunt u over **opslagruimte** beschikken. Geschikt voor dozen en klein meubilair. Interesse? Bel telefoon 06-29044309

Zoek jij een **fijne werkplek** in een klein gezondheidscentrum? Huurruimte coach of paramedisch. In de Gelderselaan 2 komt de bovenruimte beschikbaar voor woens- en vrijdagen vanaf 1-2-2024. Je deelt de ruimte met Boveldt speltherapie. Telefoon: 0630692602

Ontspanning en huidverbetering met een **oosterse gezichtsmassage**. Laat je volledig meenemen in het ritmisch kneden van je huid: Gezicht hals en hoofd. De behandeling van drukpunten, meridianen en gezichtsspieren. Ideaal voor het stimuleren van huidverjonging. tonnyvanderlinden.nl

---

Advies Bouwen & Milieu. Wilt u gaan verbouwen of starten met een bedrijf? Wilt u weten of u een vergunning moet aanvragen of een milieumelding moet doen? Mail naar hkadviesbouwmilieu@gmail.com of bel/app naar 06-33641027.

Deze **Wijkkrant** is vormgegeven door A-Formaat, grafische vormgeving voor papier. Een tijdschrift, boek, krant laten maken?
a-formaat@kpnmail.nl
Ook voor tekstredactie.

REIKI decemberactie. 11 t/m 22 december behandeling €16,50 excl. btw. www.lichtstraal.eu

---

Te huur: 1 of 2 **ondergrondse parkeerplaatsen** Nijmegen Centrum (3de Walstraat) (max. 2.05 mtr) onder het complex "Hof van Heden" op parkeerniveau -2. Huur per parkeerplaats: € 120 /mnd (incl. btw + servicebijdrage). Tel.: 06-53923303

Gezocht: TOPPER op **commerciële binnendienst Malden**. Kenmerken: 32-40u beschikbaar, commerciële ervaring, affiniteit met techniek, goed met cijfers (excel), collegiaal en vrolijk, spreekt goed Engels. Ben jij dit? Stuur een berichtje!
Telefoon: (06) 45 10 23 98

Nieuw! **Friendly Hairdesign** opent vanaf 5 december op Daalseweg 238 in Oost haar deuren. Kom en ontdek de fantastische kapperskunst en vriendelijke service. laat je verwennen en transformeer je look in de gezellige salon. Mis het niet! Maak online een afspraak op www.friendlyhairdesign.nl of bel 0242036250. Ik kijk ernaar uit je te verwelkomen. Tot snel!

Zoekt u een **rustige praktijk/werkruimte**? Flexibel/structurele huur mogelijk in rustig kantoor/praktijkgebouw met comfortabele ruimtes. Centraal gelegen dichtbij Radboud en HAN. Komen kijken? Maak afspraak via 06-29044309.

Vrienden

Tuk Melissen *column*

Een jaar geleden zat ik in Het Haantje aan de bar. Twee krukken naast me zat een man die zichtbaar vaker een café had bezocht. Hij zat hier al even, want hij had wat moeite met scherpstellen. Ik was veel te vroeg voor mijn afspraak, dus ik was de Sjaak. De eerste vijf minuten kon ik me nog verstoppen door een intensieve relatie met mijn iPhone te veinzen, maar daarna had ie me ook meteen te pakken.
'Eén keer trek je de conclusie: vriendschap is een illusie,' vertelde hij in drankdoordrenkte articulatie. 'Moet je een liedje van maken,' probeerde ik me eruit te witzen en ik bestelde snel een tweede bier. Maar zo makkelijk kwam ik er niet af. Mijn afspraak liet nog even op zich wachten dus ik besloot mijn luiken te openen en zijn trappelende verhaal binnen te laten. 'Jan', zei hij met uitstekende hand. Hij was duidelijk teleurgesteld in de liefde. Zijn vriendin had de verkering opgezegd en was zonder opgaaf van reden vertrokken. Oké, hij dronk iets meer dan strikt noodzakelijk en waste zich niet altijd even grondig, maar dat kon het niet zijn, toch? Ik prevelde dat dat me sterk leek, beaamde dat vertrekken zonder verklaring een misdaad tegen de menselijkheid was, en drie bier later waren we de beste vrienden.

Toen mijn afspraak arriveerde werd de stemming nog blijer, zeker toen Jan ontdekte dat wij geen stel waren en zij nog los. Inmiddels leven ze samen nog lang en gelukkig. Zo zie je maar weer: van je vrienden moet je het hebben, ook al ken je ze pas een uur. En wat toeval natuurlijk.

Om het toeval een kans te geven zijn veel vrienden nodig. Gelukkig hebben we er meer dan we weten, want iedereen heeft een soort Genootschap van Stille Vrienden, dat grotere invloed op je leven heeft dan degenen die op je verjaardag verschijnen. Het zijn de mensen die op je begrafenis komen, de Goedgezinden. Mensen waarbij de eerste kennismaking aanvoelt als het weerzien van een oude vriend. De kassamevrouw die je altijd iets meer zegels geeft, de teamgenoot die je af en toe een goaltje gunt, de opdrachtgever die carte blanche geeft, of gewoon iemand die stiekem met je danst. Zij zijn de trampoline van het leven, het stootkussen dat zorgt dat alles altijd precies op het goede moment goedkomt, waardoor we thuiskomen op een plaats die we nooit hadden bedacht. Of dat nu boekenschrijver is, leraar, hoofd beeldende kunst, kassamevrouw of columnist

Bewoners van Oost

Op avontuur in eigen land

Simone Kiekebosch
Foto: Ibtehal Hussein

Op de volgende twee pagina's (18+19) in deze Wijkkrant lees je de laatste reeks interviews met azc-ers, vluchtelingen, mensen zoals jij en ik, met eigen talenten & dromen. Daar is redacteur Simone naar op zoek gegaan in deze mini-serie.

Het idee om twaalf mensen van het azc in Oost te interviewen voor de Wijkkrant voelde als een groot avontuur...

Eerst ging ik mensen scouten op het azc. Ik deed een avond mee met de dames die leuke activiteiten doen met de Kleurfabriek. Ik draaide mee bij een muzikale activiteit in het azc. Ik hing rond in de buurt en het liep volledig organisch.
Soms kwam er een vriend of vriendin van het azc mee om te vertalen, soms spraken we Engels met enkele woorden Nederlands en een keer werd mijn Spaans zwaar op de proef gesteld.
Wat me hoopvol stemt, is dat ondanks de dramatische verkiezingsuitslag, de indruk van de vluchtelingen toch positief is ten opzichte van Nederlanders op straat. Toch weer het bewijs dat de regering en de bevolking niet hetzelfde zijn.
Een aantal interviews deed ik in de sfeervolle studio van onze eigen Wijkkrantfotograaf Mohanad. Mohanad is ook muzikant en maakt nooit alleen een foto. Nee, eerst moet er een goede sfeer zijn waarin gefotografeerd kan worden. Dus nootjes, chocola, fruit, desnoods cactussen, zwarte olijven, thee en heerlijke Arabische koffie met honing. En uiteraard muziek.

Portia nam ons, met haar omvangrijke stem, mee naar de prachtige, diepe gospelmuziek van Zuid-Afrika. De wiskundige May verdiept zich nu in de wereldse keuken. De warme ogen en prachtige stem van Mohamed, de heftige verhalen over vrouwenrechten van Ibtehal. Ze maakten indruk op mij. De creatieve Mohamed nam me mee door de drukke steegjes van Alexandrië en Gurjit uit Punjab legde mij de regels van cricket uit. De hoopvolle gedachten van de 19-jarige Rose en de bravoure van de sportverslaggever Muhammet. Opvallend was een ontmoeting van de Ethiopische Biruktawit in een plaatselijke lunchroom waar wij kennis maakten met een man die haar zegende en "in tongen" met haar sprak. De moeite die Ahmet deed om Nederlands met mij te spreken en Wael die heel graag zijn kinderen hier ziet opgroeien. De avond met Maryoly, die we besloten met een autoritje in de vintage BMW van Mohanad, waarmee we door de mistige Ooijpolder reden, onder begeleiding van luide Cumbia-muziek uit Venezuela.

Wat ik zeg: je hoeft niet ver te reizen voor avontuur.

Kerst-Inn en Kleuter Kerstviering in de Antonius van Paduakerk

Er is een mooie kersttentoonstelling ingericht en natuurlijk ook weer die gezellige kerstfair waar van allerlei (tweedehands) kerstspullen en eigengemaakte kerstversiering tegen lage prijzen te koop zijn. Om warm te blijven is er het kerstcafé met verwarmde stoelen en koffie of thee en niet te vergeten de heerlijke lekkernijen van bakkerij Koekoek. Bakkerij Koekoek is een banketbakkerij voor jongeren met een psychiatrische kwetsbaarheid en een afstand tot de arbeidsmarkt. De jongeren zullen lekkers bakken voor het Kerstcafé en meehelpen in de bediening.

Zaterdag 16 december van 11.00 – 17.00 uur Kersttentoonstelling en Kerstfair, zondag 17 december van 12.00 – 15.00 uur. Om 15.00 uur begint de meezingmiddag met alle bekende kerstliederen. Aansluitend aan dat meezing-uur kan er nog tot ongeveer 17.00 uur geshopt worden. Natuurlijk is er ook een glaasje Glühwein te drinken met een stukje kerstbrood. Informatie? Beppie (06 30483180)

Kleuter Kerstviering, **Op kraamvisite bij Maria Josef en het kindje in Bethlehem.** Ga je mee op kraamvisite in Bethlehem? Maria en Josef moeten op reis van de keizer. Maar Maria heeft een dikke buik en is al erg moe. En dan zijn ook nog alle hotels vol. Hoe moet dat nou? Het kerstverhaal als toneelstukje voor kinderen van 3-6 jaar Zondag 24 december 15.30 - 16.00 uur.
Antonius van Paduakerk Groesbeekseweg 96 in Oost

Een gratis kerstboom voor de mooiste nieuwjaarswens!

Het zijn roerige tijden, er gebeurt een hoop in de wereld. Dan is het de kunst de moed erin te houden en elkaar te ondersteunen.

Wat ga jij iedereen toewensen voor het nieuwe jaar?

Stuur je mooiste nieuwjaarswens naar ons op. De inzender van de mooiste wens mag een gratis kerstboom uitzoeken van max. 3,50 meter bij groenboerderij Thunnissen in Leuth!

Stuur je wens uiterlijk 10 december naar redactie@nijmegen-oost.nl.

Een aantal wensen zullen we plaatsen in de Wijkkrant van januari.

Bewoners van Oost

Tekst: Simone Kiekebosch
Studiofotografie:
Mohanad Ataya

In deze miniserie willen we graag een aantal bewoners van het azc in Nijmegen-Oost aan u voorstellen. Hun talenten en hun dromen voor een goede toekomst.

Talenten & dromen van vluchtelingen in Oost

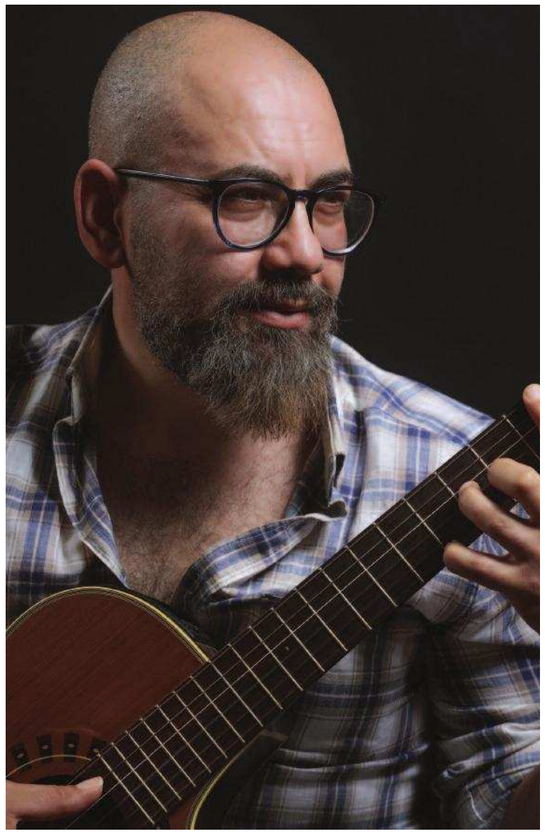

Naam: *Wael Bakdounes (49)*
Land van herkomst: *Syrië (Damascus)*
Gezinssamenstelling: *vrouw, een zoon van 17 en twee dochters (13 en 14 jaar)*
Hoe lang in Nederland: *2 jaar en 2 maanden*

Wat valt je op in Nederland? *"Ik vind de mensen vriendelijk, ze lachen vaak en groeten op straat. Er wordt veel gefietst. Mijn leven is wel anders dan in Damascus. Dan ging ik na mijn werk 's avonds de straat op om vrienden te spreken, wat te eten of te kaarten. Hier is het stiller 's avonds op straat."*

Waar ligt je talent? Waar hou je van? *"In Syrië gaf ik gitaarles op het Russische cultuurhuis. Daarnaast was ik tekenaar/cartoonist. Ik werkte jaren voor Spacetoon, een grote Arabische televisiezender die gespecialiseerd is in animatie- en kinderprogramma's.*
In 2007 begon ik met mijn eigen bedrijf, waarbij ik bij de pre-productie van animaties betrokken was. Dat betekent het maken van het concept en het verhaal."

Wat wil je gaan doen in Nederland? Dromen? *"Ik wil eerst stevig wortelen hier. Nederlands leren. Iets met muziek of online cartoonist worden. Maar het allerliefst wil ik heel graag mijn kinderen op zien groeien hier, totdat ze hun eigen vleugels kunnen uitslaan."*

Naam: *Biruktawit Cherkos (27)*
Land van herkomst: *Ethiopië (hoofdstad Addis Ababa)*
Gezinssamenstelling: *alleen*
Hoelang ben je in Nederland? *6 maanden*

Wat valt je op in Nederland? *"Mensen groeten heel vriendelijk hier. In Ethiopië doen ze dat niet bij de eerste ontmoeting. Alles is goed georganiseerd, dus je hoeft niet zoals in Ethiopië overal op te wachten de hele dag. Er is een bussysteem, een treinsysteem, heel prettig. En er zijn veel mogelijkheden hier. Je kunt een studie kiezen. Dat werd in Ethiopië heel erg gestuurd door de overheid."*

Wat zijn je talenten? Waar hou je van? *"Ik hou van lezen. Religieuze boeken of boeken om mezelf te ontwikkelen, zelfhulpboeken, troostrijke boeken.*
En ik hou van kleding ontwerpen, naaien, nagels verfraaien en vlechtjes maken in haren. Dat doe ik nu voor mezelf en soms voor de kinderen in het azc."

Wat wil je gaan doen in Nederland? *"Ik wil me verder verdiepen in kledingontwerp. Een combinatie maken tussen Nederlandse en Afrikaanse dessins. Ook Nederlands leren. Daarnaast zou ik iets in de gezondheidszorg willen doen. Ik heb universiteit gedaan op het gebied van gezondheidszorg."*

Naam:
Mohamed Abdelsalam (36)
Land van herkomst:
Egypte (Alexandrië)
Gezinssamenstelling: *alleen*
Hoelang ben je in Nederland?
9 maanden

Wat valt je op in Nederland? *"De mensen zijn vriendelijk en ruimdenkend. Dat maakt dat ik voel dat ik mezelf kan zijn. Ik hou van de vrijheid hier. Alexandrië was hectisch en druk. Nijmegen is rustiger en daar ben ik aan toe."*

Wat zijn je talenten? Waar hou je van? *"Ik was kunstdocent. Schilderen, beeldhouwen, grafisch ontwerper. Ik ontwierp onder andere karakters voor animaties. Ik heb ook een opleiding tot hangmat-yogadocent gedaan en daar zes jaar les in gegeven."*

Wat wil je gaan doen in Nederland? *"Ik had in Alexandrië een zeer stressvolle baan als artdirector bij een Internationaal marketingbedrijf. Ik werkte vaak zestien uur per dag. Hier zou ik wat rustiger willen leven. Ik wil mijn ziel graag meer voeden. Ik geef nu kunstlessen op de Lindenberg. Hier zou ik mee verder willen gaan, naast yogalessen geven. Of als freelancer grafische ontwerpen maken. Maar ook een Egyptische bakkerij beginnen of speciale Egyptische falafel maken behoort tot de mogelijkheden."*

Naam: *Maryoly Sánchez (35)*
Land van herkomst: *Venezuela (stad San Cristóbal in het westen van Venezuela)*
Gezinssamenstelling: *man en dochter (12) en zoon (7)*
Hoe lang ben je in Nederland? *4 maanden*

Wat valt je op in Nederland?
"Ik heb hier een veilig gevoel als ik op straat loop. Mensen zijn aardig en rustig. Als je per ongeluk iemand aanstoot op straat, zeggen ze sorry. In Venezuela krijg je dan meteen een grote mond. Venezuela zit economisch aan de grond en mensen zijn vooral aan het overleven. In Nederland vind ik de bomen en de bloemen mooi. En de gevels van de huizen zijn prachtig."

Wat zijn je talenten? Waar hou je van? *"Ik hou van salsadansen, en romantische muziek om naar te luisteren. En ik hou erg van fietsen, dan voel ik me vrij. In Venezuela was ik boekhoudkundig analist bij een familiebedrijf. Ik ben goed met cijfertjes."*

Wat wil je gaan doen in Nederland? *"Ik ben al begonnen met Nederlands te leren. Ik wil graag integreren in de Nederlandse samenleving en mijn kinderen zien opgroeien. Rustig leven met mijn familie. En ik hoop dat mijn land bevrijd zal worden van het verschrikkelijke regime."*

Wij wensen u prettige dagen en een *mooi* en *helder* zicht in 2024

Geerling optiek

50+ JAAR kwaliteit voor ogen

Dé opticien in uw buurt met een persoonlijke behandeling

Daalseweg 9, Nijmegen

Tel. (024) 323 09 17

www.geerlingoptiek.nl

Volgend jaar kan de vergoeding van uw verzekering veranderen. Wij kunnen voor u nakijken of u dit jaar nog recht heeft op vergoeding van uw verzekering.

Wij zijn tussen de kerst en oud op nieuw gewoon open.

Wandel met wijkbewoners elke 1e dinsdag van de maand 10.00u.

Elke eerste dinsdag van de maand om 10.00 uur wandelen zes tot tien mensen (Annemieke, Bart, Elly, Henk, Henriette, Irna, Jan, Jelly, Jose, Maija, Marij, Marieta, Nathalie, Tiny, en anderen) vanaf het Badhuis op Daalseweg 262 om elkaar te ontmoeten en een stuk omgeving of Nijmegen te leren kennen.

"Standaard nemen we daar eerst een bus om aan de andere kant of buiten de stad uit te komen. Zo komen we binnen een half uur in Berg en Dal of bij CWZ ziekenhuis, de Goffert, de Stekkenberg Groesbeek, Hatert, Hezelpoort, dorp Ooij, de Oversteek(brug) of Wolfskuil). Van daaruit wandelen we dan in 2 tot 2,5 uur door bos, park en wijk rustig (c.a 5 km per uur) terug naar Nijmegen-Oost. Af en toe vertelt iemand een verhaaltje over de geschiedenis van een plek als Afrikamuseum, Dekkerswald, Kraaijendal, N70 of Persingen. Elke maand is het weer een verrassing wie meegaat en welke verhalen we horen. Aanmelden niet nodig, omdat we altijd gaan. Het kost niets: Heel soms moet je zelf je koffie betalen als we onderweg iets vinden.

Iedereen mag aansluiten. Neem gerust je vriend, vriendin, buurman of buurvrouw mee. Welkom ! Gezellig! We nodigen de deelnemers altijd uit om ook zelf een idee aan te dragen voor een route en een keer voorop te lopen met eventueel af en toe een verhaaltje."

Welkom de komende eerste dinsdag uiterlijk 10.00u. bij theatergebouw het Badhuis aan de Daalseweg 262.

Uitgeleide
Afscheid en Uitvaart
Margreet Mattijssen
Al ruim 25 jaar
zorgzaam, kleinschalig en nabij

06 - 48691416 uitgeleide.nl

Schoenmakerij Tweehuysen
Erkend Gildemeester
SCHOENMAKERS GILDE
Voor al uw reparaties
en onderhoudsmiddelen
In de Betouwstraat 42 Nijmegen
Tel.: 024-3233160
www.schoenmakerijtweehuysen.com

Kerstverhaal

door Tuk Melissen

Kerstkind

Soms laat het leven omstandigheden samenlopen tot situaties die je zelf niet zou durven verzinnen. Ooit wilde ik oorlogsfotograaf worden. Dat was in een tijd dat oorlogen zich voornamelijk afspeelden in landen met mooi weer, journalisten werden gerespecteerd, en je van een verkochte foto met gemak een half jaar kon leven in het werkgebied.

Kameraad en ik waren in El Salvador, in onze eerste poging tot journalistiek: een reportage voor de radio. Mijn stem werd door Hilversum niet als radiostem geaccepteerd, dus liet ik het praten over aan Kameraad en kocht zelf een fototoestel. Fotograaf, dat leek me wel wat. Altijd met je neus vooraan, en een foto is sneller klaar dan een video- of geluidsmontage, of die ellenlange artikelen voor het opinieblad. Maar al snel bleek dat het bezitten van een camera mijn voornaamste talent was op fotovlak. Foute compositie, verkeerde moment en zelden scherp. De weinige mooie foto's op mijn rolletjes bleken gemaakt door mensen die mijn toestel even wilden proberen. Dus hing ik het apparaat snel in de wilgen, temeer omdat ze steeds vaker op journalisten begonnen te schieten. Wegwezen dus.

Ons laatste avondmaal in Midden-Amerika was geen feest. Hoewel bijna alle tafelgasten Nederlands spraken sprak iedereen Spaans. Gastheer Kees had een Nicaraguaans meisje geadopteerd. Ze heette Martha en was door hem gevonden nadat contra's haar familie hadden vermoord. Martha deed het huishouden en Kees betaalde haar studie. Alleen op de wereld, maar wel veilig. Ontwikkelingshulp op microniveau. Voor haar sprak iedereen Spaans. Maar mijn Spaans lag ver beneden het tafelgemiddelde, waardoor de inspanning om de draad te blijven volgen zo hoog opliep dat ik kotsend in de plee belandde. Onuitwisbare herinnering aan mijn laatste dag als journalist.

Terug in Nijmegen rolde ik in een brave burgerbaan, maar Kameraad ging stug door op het journalistieke hobbelpad. Hij was per slot van rekening een kerstkind, dus wat kon hem nou in hemelsnaam gebeuren? Hij verkaste naar Spanje en werkte voor kranten, bladen, radio en tv. Onvermoeibaar, want voor elke goede journalist is onrecht de beste brandstof en onrecht is gelukkig ruim voorradig. Zijn werk stuurde hem naar Zuid-Amerika, Oost-Europa en Afrika, maar zijn hart bracht hem naar Palestina. De eerste keer kwam hij er om verslag te doen van protesten tegen kolonisten op de Westelijke Jordaanoever, maar daarna ging

hij vrijwel elk jaar. Hij raakte bevriend met een familie uit een dorpje vlak onder Bethlehem. Ze hadden het niet breed, maar deelden alles met hem. Ook het leed, dat als trage stroop hun dorp overstroomde. Kolonisten speelden knibbelknabbelknuisje en tien jaar later was er niks meer over van hun huisje. Maar dat was het ergste niet; elke paar jaar was er ook een gezinslid minder. Geveld door alles wat je zelf kunt bedenken. Een onstuitbare lavastroom van narigheid. Het kwam allemaal in de krant, maar helpen deed het niet.

Toch kwam er op kleine schaal een puntje licht. Er waren lezers die geld wilden doneren en Kameraad opende een fonds waarmee Hana, de jongste dochter, een opleiding kon volgen in Spanje. Vier jaar later - dat was vorig jaar - was ze volleerd verpleegkundige. Ze was van plan om snel weer terug te gaan, maar wilde nog even wachten tot de Kerst. Dan was er feest, want Kameraad werd 60. Hana vroeg of ze iemand mee mocht nemen die ze had ontmoet in het ziekenhuis waar ze werkte. Een leuke vrouw, iets ouder dan zijzelf. Een cardioloog, uit Nicaragua. Op kerstavond - ik was net in Barcelona aangekomen en stond bij te kletsen met Kameraad - ontmoette ik Hana en haar date, die duidelijk blijer met elkaar waren dan collega's. 'Hana' zei de een. 'Martha' zei de ander. Kameraad en ik keken elkaar aan en we zagen elkaars monden openvallen van verbazing. Verloren dochters kwamen thuis.

Tien bier later, we hadden de journalistendorst weer hervonden, waren we doordrenkt van geluk. Want als het lot in staat is om kleine gebaren te kneden tot onwaarschijnlijk geluk, dan is wereldvrede niet ver meer weg.

TANDARTSENPRAKTIJK
J. PEIJS

Bent u op zoek naar een goede tandarts bij u in de buurt?

Tandartspraktijk J. Peijs bestaat sinds 2009.
In 2020 is de praktijk verhuisd van de Oranjesingel 61
naar de Archipelstraat 21.
De patiënt staat bij ons op de eerste plaats;
een persoonlijke benadering is dan ook vanzelfsprekend.
De praktijk is uitgerust met de modernste technieken.
Belangrijk om te weten: de praktijk is rolstoeltoegankelijk.

U bent van harte welkom!
www.tpjp.nl
024-3220296

HET DUURZAME WARENHUIS

BIOLOGISCH FAIR TRADE NATUURLIJK

LOKAAL ZERO WASTE DIERVRIENDELIJK

Burchtstraat 126 Nijmegen
Open: ma-vrij 10-18 uur, za 10-17 uur.

Alles voor een duurzaam leven
onder één dak.

WWW.DUURZAMEWARENHUIS.NL

Klopper & Kramer
Uitvaartcentrum Oud-Mariënboom

Wij dragen u op handen

Wij zijn er voor iedereen, dus ook voor u.
En dat al bijna 100 jaar. Ons zeer ervaren team
luistert, adviseert en ondersteunt.

Zó wordt een uitvaart persoonlijk en bijzonder.

Groesbeekseweg 424 Nijmegen
Kijk voor informatie op: www.kk.nl of bel 024 - 323 4444

Als je er goed op let, vallen ze op: huisnamen. Meer dan 5000 stuks sierden tot nu toe de gevels van huizen in de gemeente Nijmegen.

Anton de Wildt inventariseert sinds begin 2000 al die namen. In alle soorten en maten: van villa's tot kraakpanden. Ook van allang verdwenen huizen. Waarom juist een Nijmeegse versie van een rubriek over huisnamen de naam WAALGELEGEN draagt? Dat laat zich eenvoudig raden. Maar vele huisnamen zijn wel echte raadsels. In de Wijkkrant bespreekt Anton namen uit Nijmegen-Oost, het verspreidingsgebied van deze krant.

Aflevering 16: Zoek de zon op!

'Zoek de zon op, dat is wel fijn. Want een beetje zonneschijn dat moet er zijn…. ' zong Lou Bandy ooit. Menig oudere veert nog steeds op als die melodie klinkt. De zon: we zien haar in de donkere dagen voor de kerst maar sporadisch. Ze komt laat op en gaat vroeg onder. Tussendoor laat zij zich amper zien. Maar er zijn genoeg alternatieven.

Zo steken thuisblijvers een kaarsje aan. Anderen overwinteren elders. Je kunt ook je wandelschoenen aantrekken. En deze wandeling in Oost maken. Lekker dichtbij huis. Juist bij regen of op donkere dagen werkt dit tripje heilzaam. Want hij leidt ons langs zeer zonnige plekken. Een tocht langs huizen met een naam, die telkens weer naar - oneerbiedig gezegd - de koperen ploert verwijst. Hieronder volgt de beschrijving. Let op: staat de naam nu nog op het huis, dan zie je 'm vanzelf onderweg.

De start is bij de entree van de Krayenhoffkazerne aan de Groesbeekseweg. Steek over naar de Curaçaoweg. Daar en nabij die weg staan twee woningen, (1) Curaçaoweg 14 en verderop (2) Groesbeekseweg 232, met dezelfde Engelse naam. Let op het subtiele verschil in schrijfwijze. Vervolg de tocht naar de wijk Groenewoud. Het huis (3) Van Haapsstraat 59 voert ook een stralende naam. Loop van daar - het mooiste is via de bossen van Mariënbosch - naar (4) Kwakkenbergseweg 46: weer zo eentje! Dichtbij, op de hoek Luciaweg-Sophiaweg, stond eerder (5) villa RONDOM ZON, gesloopt circa 1978. Loop naar (6) Louiseweg 7. Een vorig huis met dat adres, gesloopt circa 2009, afficheerde zich geruime tijd als ZONNEPIT. (7) Driekoningenweg 8 is nu ons doel. Die villa, gelegen op het hoogste punt van Nijmegen, kreeg circa 1909 de naam ZONNEHEUVEL. Daal via het Hengstdal af naar (8) Holleweg 7. Dat begon circa 1926 als vakantiehuisje onder de naam KLEIN ZONNEHOF. Dat veranderde na een verbouwing in ZONNEHOF. De huidige nieuwbouw is anoniem. Wandel naar (9) Huijgensweg 15: wéér een ZONNEHOF. In deze straat moet ook (10) villa IN 'T ZONNEKE gestaan hebben. Waar is nog onbekend. Toen (11) Praetoriumstraat 14 en 16 nog één adres was, heette het ook RONDOM ZON. Loop naar het westen. De zon gaat langzaam onder. De villa (12) Batavierenweg 3 luisterde naar de naam ZONNEHOEK. Zij is tijdens WO II verwoest. Tot slot, studentikoze bewoners van (13) Straalmanstraat 22 doopten hun huis ZONNESTRAAL.

Conclusie: de zon én huisnamen met zon laten zich lang niet altijd zien, maar ze zijn er wel degelijk.
Ik wens iedereen een zonnig 2024!

Reacties: adewildt@hetnet.nl

Op TWEEDE KERSTDAG kun je deze tocht samen met Anton de Wildt lopen. Dan hoor je nog meer details over deze huizen met vrolijk stemmende namen. Afstand: 11 kilometer. Aanvang 13.00 uur. Verzamelen bij de start. Duur: circa 3 uur. Kosten: voor niets gaat de zon op. Aanmelden: adewildt@hetnet.nl

TANDARTSEN PRAKTIJK VILLA WESTHOF

Leon Pennings
Annemieke de Grood

Tandartsen Praktijk Villa Westhof

Berg en Dalseweg 172, 6522CC Nijmegen
024 - 323 33 66 / www.tandarts-villawesthof.nl

Richt uw woning mooier in met
Wennekers Nijmegen

WENNEKERS NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

BORRELEN
PROEVERIJEN
34 TAP KRANEN
CAFÉ JOS BON

HAPPEN
PROEVERIJ OP MAAT
600 DRANKEN
SPECIALISATIE

Cafe Jos Meesterschenkerij
Daalseweg 309
6523 CA Nijmegen

www.cafejos.nl
024-3232001
Info@CafeJos.nl

Strik Daalseweg 254

Strik's Kerst bestellijst

Kom je hem halen?

STRIK PATISSERIE

scan de QR code voor
het hele assortiment

strik-patisserie.nl

*Gratis oliebollen actie is één keer geldig per klant, per bezoek en geldt uitsluitend op 29 en 30 december 2023 in één van de Strik winkels

Dansen met de vijand

Deel 3 - slot

Marc van Kempen

Vorige maand las je deel 2 van het bijzondere verhaal van Paul Glaser over de koffer in Auschwitz met daarop zijn familienaam. De koffer van zijn tante Roosje, uit Nijmegen-Oost.

Een verhaal dat doorverteld moet worden, vindt Paul Glaser. En dat doet hij! Paul vertelt en ik vraag...

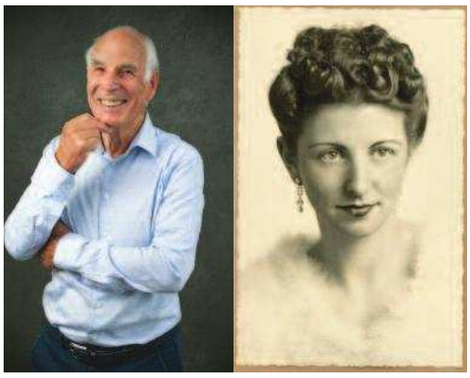

Paul en zijn tante Roosje Glaser.

Maatregelen en paspoort vervalsen
Al snel werden er discriminerende maatregelen getroffen om de vrijheid van Joodse Nederlanders in te perken. Roosje vond dat een behoorlijke beperking van haar vrijheid en besloot zich daar niets van aan te trekken. Dat was nog niet zo simpel, want Joden hadden een 'J' in hun paspoort. Roosje vervalste haar paspoort door de 'J' eruit te wissen.

Dansschool
Dus die discriminerende maatregelen waren voor haar geen probleem meer, maar ze had geen man en geen werk en dat wilde ze wel. Roosje begon met het zoeken van werk en wilde haar eigen dansschool beginnen. Dat was in die tijd nog niet zo gemakkelijk, want er was een 'Kultuurkamer' waar kunstenaars bij aangesloten moesten zijn om te mogen werken - en als Jodin mocht Roosje ook dat natuurlijk officieel niet. Je had toestemming nodig van dat instituut, maar via vrienden in de danswereld kreeg ze de vergunning toch voor elkaar.
Ze ging in de krant adverteren en begon in Den Bosch. 'Als dat in Den Bosch kan, moet het ook lukken in steden zoals Eindhoven, Tilburg en Helmond'.
Binnen no time werd het een groot succes, had ze 500 leerlingen en verdiende ze goed. Het was dag en nacht werken, maar dat vond Roosje niet erg. De meeste leerlingen waren van ongeveer haar eigen leeftijd. Ze kocht een eigen auto om tussen al die steden te reizen en 's avonds veilig thuis te komen.
Ze bleef nieuwe dansen introduceren en natuurlijk was het een mooie, sterke vrouw, dus kwam ze in geïllustreerde bladen en bij sommige zelfs op de voorpagina. Er was toen nog geen televisie, maar mensen konden haar wel zien in het Polygoonjournaal in de bioscopen.

De verrader
Toen gebeurde het onvoorstelbare... Haar ex-man Leo verraadde haar bij de Kultuurkamer. Hij schreef de Kultuurkamer aan, maar die brief bleef op de stapel liggen. Toen heeft Leo het nog een keer geprobeerd. In die tijd werd je als Joodse Nederlander nog niet direct opgepakt, maar je vrijheid werd beperkt en je mocht niets meer. Helemaal niets doen was niet haar stijl en ze ging dansles geven op de zolder van haar huis, illegaal. Het was maar een klein zolderkamertje, maar zo had ze toch een inkomen.

Selfies
Roosje had fotografie als hobby en een leuke anekdote is dat ze er lol in had om door iemand, met haar camera, te worden gefotografeerd op een terras waar Joden verboden waren. Liefst met Duitse soldaten erop. Tegenwoordig zouden we dat 'selfies' noemen. Ze vertikte het om een gele ster op haar kleding te dragen en ze sprak vloeiend Duits.

De textielingenieur uit Zwitserland
Roosjes werk was weer geslaagd en ze vond het tijd dat er een nieuwe man in haar leven kwam. 'Internetdaten' bestond nog niet, maar ze deed iets soortgelijks. Met sommige leerlingen ze een goede band en ze knoopte een leuke vriendschap aan met een van hen. Dat was een textielingenieur uit Zwitserland. Ernst leek wel een aardige vent en ze wist waar hij dagelijks uit eten ging. Roosje zorgde dat ze daar met een kopje thee zat. Voor Ernst was het natuurlijk een verrassing dat zijn danslerares daar zat en hij nodigde haar uit om samen iets te eten. Ze werden 'spontaan' verliefd op elkaar en gingen al snel samenwonen en zich verloven.

Een verkeerde beslissing?
Haar nieuwe verloofde kreeg projecten in het buitenland. Ernst vroeg of Roosje met hem wilde trouwen en meegaan naar Zwitserland. Roosje dacht erover na en zei dat ze het wel wilde, maar dat ze het dansseizoen eerst nog af wilde maken, omdat ze zich daartoe verplicht voelde. Plus dat ze nog iets voor haar moeder moest regelen, omdat haar moeder afhankelijk was van de inkomsten uit de dansschool. Haar vader zat inmiddels al in een Nederlands werkkamp vanwege de beperkende maatregelen voor Joden. Roosje besloot nog even in Nederland te blijven in plaats van meteen te vertrekken.
Ernst was net naar Zwitserland vertrokken toen er iets heel vervelends gebeurde.

De tweede verraadbrief
Na de eerste verraadbrief van ex-man Leo, volgde er een tweede verraadbrief. De maatregelen jegens de Joden waren inmiddels wat strenger geworden. Leo schreef zijn tweede verraadbrief naar de commissaris van politie dat Roosje de davidster niet droeg. Ook Marinus schreef een soortgelijke brief aan de burgemeester. Toen is Roosje een paar weken vastgezet, maar ze is weer vrijgekomen. Hoe dat is gegaan is onbekend.
Toen kwam de zomer van 1942. Roosje wilde een slotbal organiseren voor haar leerlingen, wat niet lukte omdat Joden geen ruimtes mochten huren. En vanwege het verraad van Leo en Marinus wist iedereen in Den Bosch dat ze Joods was. Dus bedacht Roosje een alternatief en zei tegen haar leerlingen dat ze zich op de fiets moesten verzamelen bij het station: 'We gaan dan naar het buitengebied, naar een houten lokaal en daar kunnen we dansen. Daar is ook een uitspanning waar we ons kunnen amuseren.'
Ze fietsten naar de Drunense Duinen om daar in de buitenlucht een leuke, vrolijke dag te beleven. (noot: van deze dag zijn ook bewegende beelden bewaard gebleven en in bezit van Paul Glaser).

Familie verspreid
Kort daarna ging het in Nederland helemaal mis. De laatste vrije Joodse mensen werden opgepakt om afgevoerd te worden naar een van de concentratiekampen. Roosje vluchtte met haar moeder naar Eindhoven en daarna naar Tilburg en ze nam afscheid van haar broertje John met zijn toenmalige vriendin die ook in Tilburg waren.

Vervolg op pag. 26

Vervolg van pag. 25

Toen Roosje vroeg waar hij heen zou gaan, gaf de vriendin van John hem een schop onder tafel, als teken het niet te vertellen. Dat was achteraf een goede zet, want het was erg onveilig om te weten waar alle familieleden heen gingen als onderduikers. Later kwam de SS nog aan de deur om met een smoesje navraag te doen naar John.
Roosje kon dus niet in Tilburg blijven en is in Naarden bij een Duitse dame in pension gegaan. Deze was getrouwd met een Nederlandse NSB'er. Daar voelde Roosje zich veilig omdat ze haar identiteit had veranderd. Ze had een paspoort van een van de leerlingen 'gebietst', want als Nederlands meisje zou die wel een ander paspoort aan kunnen vragen. En wie zou er nu zoeken bij een Duitse die met een NSB'er was getrouwd...

Het derde verraad
Leo had haar zogezegd twee keer verraden. De eerste keer omdat ze dansactiviteiten ontplooide terwijl dat niet mocht en de tweede keer omdat ze haar davidster niet droeg. Uit rancune en omdat hij jaloers was op het succes van haar dansscholen. Roosje was goedbeschouwd zijn concurrent.
Daarna werd ze voor de derde keer verraden. Namelijk door haar toenmalige vriend uit Den Bosch; de zoon van het hotel met zalencentrum, Kees. Het verraad van Kees was om een paar guldens te verdienen aan het lot van Roosje.
Roosje werd met een pistool gearresteerd door een Nederlandse politieman en opgesloten in het SS-hoofdkwartier in Amsterdam. Daar is ze behoorlijk mishandeld, zo erg zelfs dat haar moeder haar niet meer herkende toen ze terug in een cel werd gegooid.
Bij haar arrestatie heeft ze zelfs nog aan de politieman gevraagd hoe ze haar hebben gevonden. Waarop de politieman in eerste instantie zei dat zich bij de SS een Nederlander had gemeld, want zonder verraad hadden ze haar nooit kunnen vinden. De politieman mocht geen naam noemen, maar toen Roosje vroeg of het Kees van Meteren was geweest... knikte hij.

Noot: Na de oorlog heeft Roosje haar verraders, Leo, Marinus en Kees aangegeven bij de Nederlandse autoriteiten, waardoor die zijn opgepakt en vastgezet. Maar zoals dat na de oorlog ging, werden gevangenen die het niet al te bont hadden gemaakt verzocht om te tekenen om vervolgens naar Nederlands-Indië te laten gaan voor de politionele acties die toen speelden. Al met al hebben ze niet lang vastgezeten.

Kamp Westerbork
Uiteindelijk is Roosje in kamp Westerbork en later in Vught beland. In Westerbork was ze een zogenaamd 'strafgeval', omdat ze zich niet vrijwillig had gemeld. Was je strafgeval, dan moest je met de eerste de beste trein naar het concentratiekamp. Maar dat gebeurde niet direct. In Kamp Westerbork gaf ze zich meteen overtuigend op als verpleegster. En ook deed ze administratie en werkte als secretaresse van de 'Ondercommandant' van het kamp. Dat was overigens gewoon een Nederlander en geen Duitser. In Westerbork deed Roosje ook mee aan het cabaret om mensen uit het kamp een beetje te amuseren. Alles om maar een baantje te krijgen en niet naar het Oosten doorgestuurd te worden. Roosje notuleerde voor de Ondercommandant en ze was zijn secretaresse. Na de handelsavondschool het werk bij haar vader in de zaak ging dat haar goed af.
En die twee, de Ondercommandant en Roosje, kregen een relatie. Overdag was zij zijn secretaresse en 's avonds zijn maîtresse. De Nederlander was ver van huis en had een gezin en zij woonden daar nu min of meer als man en vrouw op het kamp. Roosje moest in opdracht ook de lijsten uitwerken met de namen van wie met de trein naar het Oosten moest en wie nog tijdelijk kon blijven. Dat was natuurlijk een roetpositie; er waren altijd mensen die haar probeerden om te kopen of te beïnvloeden.

Vluchtpoging
Na Westerbork kwam Roosje in kamp Vught. Daar werd ze mannequin, om de kleding te showen die daar gemaakt werd door de gevangenen. De kleding werd verkocht aan handelaren, meestal uit Amsterdam.
Uit Vught is ze in een vrachtwagen met kleding weten te ontvluchten door zich te verstoppen onder de kleding, maar ze werd bij Utrecht weer opgepakt. Al snel hadden ze haar bij de tellingntijdes het appel gemist. De vrachtwagen werd aangehouden door Nederlanders van de SS en ze werd weer teruggebracht naar het kamp.

Voor straf naar Auschwitz
Als straf voor de vluchtpoging werd Roosje op de trein naar Auschwitz gezet. Daar kwam ze terecht in 'blok 10', het experimentenblok van dokter Jozef Mengele. Dat was natuurlijk verschrikkelijk. In het begin moest ze aan de wat 'kleinere' experimenten deelnemen. Zo kreeg ze tyfus ingespoten en een experimenteel antiserum en ze werd gesteriliseerd. Dat overleefde ze wel. In blok 10 wist ze naast de experimenten ook een baantje te krijgen en kon ze deels de medische administratie doen.
Maar de experimenten zouden steeds zwaarder en heftiger worden. Dat weigerde Roosje, waarop ze naar de gaskamers werd gestuurd. Ze dacht dat dit het einde voor haar betekende, want ze wist inmiddels wel hoe het daar ging. Maar ze werd er voor straf neergezet om te werken. Daar moest ze mensen 'geruststellen' door te zeggen dat ze zouden gaan douchen en handdoeken uitreiken. En na afloop moest ze de lijken uit de gaskamer slepen om klaar te leggen voor het 'Sonderkommando'. Zo werkte ze, totdat ze een nichtje uit Nijmegen tussen de lijken ontdekte. Toen ging het niet meer.
Ze waren met drie vrouwen en eentje werd 'knettergek' en vond het prima dat ze de gaskamer in moest. Toen Roosje haar krachten voelde wegvloeien is ze op de bewaking afgestapt om in vloeiend Duits te zeggen dat ze niet meer kon en dat ze naar de Weichsel-Union-Metallfabriek wilde, waar ze granaten maakten. Dat was een fabriek naast Auschwitz. Daar werkte je je letterlijk dood, werd gezegd. Tot haar eigen verbazing kon ze daarheen.
(Noot: bij het NIOD vond Paul Glaser een getuigenverslag van twee vrouwen die het kamp Auschwitz hadden overleefd dat danseres Roosje, met naam en toenaam vermeld, daar ook in blok 10 had gezeten. In de avonden gaf Roosje tapdanslessen in blok 10. En ook Duitsers kwamen er kijken)
In de fabriek kon ze ook aan de administratieve kant komen. Ze kreeg een relatie met een Duitse officier. Hij was ver van huis net als Roosje. Dat heeft ze niet alleen gedaan uit overlevingsdrang. Zelf zei Roosje toen Paul haar in Stockholm vroeg: 'Hoe heb je dat kunnen doen, in bed met een SS'er?' Roosje antwoordde: 'Weet je hoe het werkelijk ging in Auschwitz? Na alle ellende in blok 10 en de verschrikkelijke gaskamers, vond ik het prachtig dat een man aardige woorden tegen me zei, dat hij zijn arm om mijn schouders legde, dat we de liefde bedreven, ik voelde me weer mens worden'.

Dansavonden, de redding
Roosje hoorde dat de Duitsers avonds bij elkaar kwamen in een nabij gelegen gebouw om te drinken en te zingen. Ze stelde voor om danslessen te geven aan de Duitsers. Zo kwam het dat ze in Auschwitz dansles gaf en de Duitsers etiquette leerde, dansetiquette wel te verstaan. Ook zong ze liedjes. Naast populaire Duitse liederen zong ze ook zogenaamd nieuwe Duitse liederen. In werkelijkheid waren dat Amerikaanse songs die ze in het Duits zong, maar dat wisten de Duitsers niet. Na afloop kreeg ze dan een brood en zo overleefde ze.
Auschwitz heeft ze uiteindelijk overleefd. Paul vroeg haar: 'Waarom deed je dat; zo leuk was dat toch niet?' Voor Paul was dansen in Auschwitz bizar. Roosje antwoordde daarop dat het 'Zeker niet leuk was en vaak ook afgrijselijk'. Maar wat haar in Westerbork opviel was dat de mensen na twee weken passief werden en de kop lieten hangen: 'Ze verloren hun menselijkheid, maar ik wilde mijn menselijkheid proberen te behouden. Daarom maakte ik liedjes, organiseerde cabaret en gaf ik in Auschwitz dansles. Ik wilde zo veel als mogelijk mens blijven.'
Dat is haar uiteindelijke redding geweest om Auschwitz te overleven.

Souvenir
Roosje heeft enkele jaren na de oorlog de kampen nog eens bezocht. In Auschwitz heeft ze dit souvenir met medewerking van een suppoost van het kamp meegenomen. Het heeft jaren in haar huis gehangen.

Dodenmars
Het einde van de oorlog naderde inmiddels en de Russen drongen de Duitsers in het Oosten steeds verder terug, tot ze Auschwitz gingen ontruimen. De gevangenen moesten mee naar het Westen. Lopend in de winterkou, ondervoed en met slechte kleding. Roosje moest mee in de dodenmars. Veel van haar lotgenoten stierven onderweg of werden, als ze niet mee verder konden, doodgeschoten.

Roosje overleefde die tocht en kwam na een paar dagen lopen en vervolgens een dag of vijf in open treinwagons, aan in Kamp Ravensbrück. Dat was verschrikkelijk. Bij aankomst in het kamp had ze bevroren voeten en het bleek dat ze tyfus had opgelopen. Gelukkig kreeg ze van het Zweedse Rode Kruis een overlevingspakket, waardoor ze aardig opknapte. Een deel ruilde ze voor een serum tegen tyfus. Het Nederlandse Rode Kruis was overigens nergens te bekennen. Vervolgens is ze naar Berlijn getransporteerd, waar ze loopgraven moest helpen graven als verdediging tegen de oprukkende Russen.

Zweedse Rode Kruis en een paar woordjes Deens
Daarna heeft ze tien dagen in Kamp Bergen-Belsen gezeten (het kamp waar, zo weten we nu, Anne Frank overleed - red.) en toen nog naar Kamp Neuengamme bij Hamburg. Daar werd ze, tot haar eigen grote verrassing, gered door het Zweedse Rode Kruis. Die kwamen namelijk Scandinaviërs ophalen en dus had Roosje zich snel voor Deense uitgegeven. Ze had van een chauffeur van een van de Rode Kruis-auto's snel nog een paar Scandinavische woorden geleerd en zo kon ze zich weer redden.
Bij de grens van Flensburg werd ze uitgeruild voor drie Duitse soldaten, want die waren gevangen genomen bij de bevrijding van Noorwegen en Denemarken. Er werd handel gedreven met gevangenen en het Zweedse Rode kruis, uit naam van voorzitter Folke Bernadotte (lid van de Zweedse koninklijke familie). Hij had hierover afspraken gemaakt met SS-leider Himmler. Het Zweedse Rode Kruis bracht haar naar Zweden en daar kwam ze in een opvangkamp voor vrouwen, bestaande uit een leegstaand schoolgebouw.
In haar latere leven heeft Roosje Folke nog opgezocht om hem te bedanken voor haar redding. Ze heeft hem toen gevraagd 'Hier, schrijf eens iets in mijn dagboekje' en dat heeft hij gedaan.
Roosje heeft uiteindelijk drie jaar in kampen gezeten, waarvan anderhalf jaar in Auschwitz.

Leven oppakken
Na een herstelperiode begon Roosje in het opvangkamp snel weer activiteiten te organiseren. Cabaret, liedjes schrijven en sporten. En de Zweedse taal leren.
In Zweden pakte ze haar leven weer op. In Deel 1 van dit verhaal is verteld hoe Paul Glaser in contact kwam met haar. Ze is niet meer teruggekomen in Nederland, want daar had ze niets te zoeken. Nederland heeft haar veel slechts opgeleverd:

- Haar Nederlandse eerste man Leo had haar tot twee keer toe verraden
- Haar Nederlandse zwager Marinus had haar verraden
- Haar Nederlandse vriend Kees had haar verraden
- Een Nederlandse politieman heeft haar onder bedreiging van een pistool opgepakt.
- Door Nederlandse beambten is ze tijdens haar vlucht opgepakt en teruggebracht.
- Door Nederlandse beambten van de Kultuurkamer zijn haar dansscholen kapot gemaakt.

Voor haar was er niets meer wat haar nog aan Nederland bond en voor familie hoefde ze ook niet terug naar Nederland, want nagenoeg iedereen was vermoord in de oorlog. Dus ze besloot om in Zweden te blijven, ondanks dat ze van de Nederlandse regering weer terug naar Nederland moest komen. Van de familie leefde alleen haar broer John nog, maar het contact tussen die twee was gebroken als gevolg van karakterverschillen. Bovendien verweet Pauls vader John Roosje dat ze in de oorlog te onvoorzichtig was geweest waardoor ook hun moeder was opgepak. Maar Roosje had juist voor hun moeder gezorgd, ook financieel, terwijl John ondergedoken zat op een afgelegen boerderij in de Peel. Wat daarin ook meespeelde is dat, nadat Roosje verraden was, vader en moeder rechtstreeks naar het kamp Sobibor werden gebracht en werden vergast.

Was getekend Roosje/Rosita met een... smiley
De rest van haar leven heeft Roosje een 'smiley' gebruikt in haar handtekening.
Als teken dat ze haar niet klein gekregen hebben en als lach naar het leven!

Roosje is gestorven in januari 2000.
Ze is 86 jaar oud geworden.

Het team van
Fysiotherapeutisch Instituut Nijmegen
***en* Praktijk voor Haptotherapie**

- Reguliere Fysiotherapie
- Fysiotherapie voor ouderen
- Fysiotherapie aan huis
- Psychosomatiek
- Haptotherapie
- Oedeem therapie

U wordt direct geholpen,
we zorgen ervoor dat er geen wachtlijst is

Berg en Dalseweg 122A,
Nijmegen
024-3228418
www.haptonomienijmegen.nl

PURE NATURE CHEMICAL FREE

Het Molentje
Bloem & Tuin

Omorika
met kluit

Nordmann
(ook bio) ☛

Blauwspar

Conica

Meer dan 1000 kerstbomen op voorraad
van 30 cm tot 3 meter

Biologisch geteeld - CO2-neutraal - Duurzaam
Vrij van chemicaliën - Gecertificeerde productie

Van 1 december tot Kerst elke dag geopend
Ook op zondag

www.hetmolentje.com Berg & Dalseweg 340 Nijmegen 024-3229279

Cultuur in Oost

Wilmy Smeets

"Een koor is net een klein dorp"

Wist je dat je een lagere stem krijgt als je ouder wordt? En dat er weinig tenoren zijn omdat mannen steeds langer worden en dus steeds langere stembanden hebben, goed voor een diepe bas? En dat Nederland relatief gezien, per hoofd van de bevolking, de meeste koren ter wereld telt? Daarom zijn dirigenten best moeilijk te vinden.

Jan Jaap Nuiver, dirigent, en Ton Duijkers, voorzitter van het dagelijks bestuur van het Colourful City Koor (CCK), onthullen deze weetjes in ons gesprek vanwege de recente dirigentwissel. Het koor is in 2003 opgericht door Johnny Rahaket. Hij is onlangs verhuisd naar Indonesië, het land waar zijn vrouw vandaan komt.
Vanaf het begin was het een groot koor met 100 zangers. Het koor zingt 'wereldmuziek', een combinatie van genres en stijlen, zoals volksmuziek, klassiek, pop en muziek uit andere culturen en in diverse talen. De leden komen uit alle windstreken, van dichtbij uit Oost tot Wijchen, Beuningen, Mook en zelfs Venray. Wat wordt de koers van de nieuwe dirigent?
Jan Jaap vat het kernachtig samen: "Johnny Rahaket, een briljant violist, had als dirigent een koor. Met mijn komst heeft het koor een dirigent. In feite heb je een soort verkering, waarbij beide partijen blij worden van elkaar. Het koor moet het leuk vinden om voor je te zingen.

Johnny had de grootste stem in het repertoire en nam veel, zo niet alles, in eigen hand bij de organisatie van optredens en koorreizen. Er waren wel commissies op het gebied van kleding en PR en er was een bestuur, maar uiteindelijk had hij de laatste stem. Ik héb niet het koor, maar ben ingehuurd door het koor, wil meer in samenspraak doen met het koor. Het geeft ruimte om ons te ontwikkelen, maar het vraagt ook dingen van de leden. Dat is voor beide partijen wennen. Nieuw is bijvoorbeeld de muziekcommissie, die gaat mede het repertoire en genre van de muziek bepalen. Ik ben er nog maar kort, maar wil juist snel laten zien wat we als koor nú zingen! Daarom is er een concert op 9 december in de Boskapel in Nijmegen, een prachtige locatie en heel goede akoestiek.Tijdens dat concert zullen we nummers uit het oude repertoire en nieuwe nummers zingen."

Jan Jaap vertelt enthousiast. Opgeleid als klassiek pianist heeft hij diverse koren begeleid. Op het conservatorium in Zwolle heeft hij de opleiding koordirectie en orkestdirectie gedaan en diverse koren gedirigeerd. Hij is als pianist verbonden aan het Karel de Grote College, ook heeft hij al een ander koor in Nijmegen: het Vrije Koor, het projectkoor voor Vrije School-ouders. Voor hem is dit dirigentschap bij CCK iets nieuws. "Ik kende het Colourful City Koor niet. Wereldmuziek was helemaal nieuw voor me en dat sprak me aan, vond ik juist prikkelend! Ik ben van Beethoven en Bach en nu dit. De proefrepetitie was onverwacht leuk, het liep heerlijk, er was meteen een klik en vertrouwen. Dat is wat je wilt als dirigent!"
Ton Duijkers vult aan: "hij is nu drie maanden bezig en de repetities lopen vanzelf, het is inspirerend, vernieuwend, geeft energie." Jan Jaap komt in een gespreid bedje na 20 jaar CCK. Veel partijen zijn aanwezig. "Het is een heel goed koor. Er is veel ervaring met optredens, zowel a capella als met orkest, solisten en theatergroepen. Er is heel veel gemeenschapsgevoel en veel leden zijn al lang lid. De mensen zien elkaar graag, een koor is net een klein dorp."
Het CCK repeteert aan de Van Slichtenhorststraat 81 in het parochiehuis van de Paduakerk in Oost. Dit jaar is er behalve het optreden op 9 december ook een besloten optreden op 10 december in de Stevenskerk, op de Wereldlichtjesdag voor overleden kinderen. In 2024 wil het koor meedoen aan Nijmegen Klinkt, Podium voor de stad, de herdenking van het bombardement in Nijmegen, de Korendag in Paradiso en andere korenfestivals. Verder neemt de nieuwe dirigent tijd en ruimte om samen met het koor plannen te maken. "Er is al veel professionaliteit bij de optredens en we willen steeds verder dingen verbeteren."
Nog zo'n leuk weetje van Jan Jaap: "Als een koor zingt, gaan op een gegeven moment alle harten van de leden in dezelfde pulse slaan, dat is wetenschappelijk vastgesteld! Zingen reinigt de longen en ontspant, je maakt endorfine aan." Zouden we daarom zo'n gelukkig volkje zijn, vraag ik me af. We eindigen dit gesprek met een uitspraak van Beethoven: 'Muziek is hogere openbaring dan alle wijsheid en filosofie'. Daar kan elke lezer mee doen wat ie wil.

Voor concertkaarten *(bijv. Winterconcert op 9 december in de Boskapel in Nijmegen)* en meer informatie: www.colourfulcitykoor.nl.

Foto: Marc van Kempen

Wijknieuws

Heb je interessant wijknieuws? Zet het zelf op nijmegen-oost.nl en we plaatsen het hier!

Ervaar de Duitse adventssfeer in Nijmegen-Oost

De adventstijd heeft in de Duitse cultuur een eigen karakter. Behalve in kerkdiensten kent Nederland geen speciale adventstijd. Na Sinterklaas verschijnen overal meteen al kerstbomen en kerstversieringen. Wie het niet van huis uit of op andere manier heeft meegekregen weet niet wat een 'Duitse' adventssfeer inhoudt. De Lutherse kerk aan de Prins Hendrikstraat in Oost heeft van oudsher veel leden met een Duitstalige achtergrond. Daarnaast wonen hier, zo dicht bij de grens, veel Duitstaligen. Op 3 december vanaf 10:00 uur kan iedereen de specifieke adventssfeer ervaren in een Duitstalige dienst in de Lutherse kerk. Er kan meegezongen worden met bekende liederen. Emy Klomp zal enkele liederen zingen bij het orgel. Na afloop zijn er natuurlijk zelfgebakken koekjes. Het is een bijeenkomst voor alle leeftijden en iedereen is welkom.

Toonkunstkoor Nijmegen brengt de Messiah van Händel

Op 15 december voert dit koor dat repeteert in de Ark van Oost o.l.v. Hans de Wilde de Messiah van Händel op in de Vereeniging, samen met Tineke Roseboom (sopraan); David van Laar (altus); Fabian Strotman (tenor); Lars Terray (bas). Het Nationaal Symfonisch Kamerorkest en organist Berry van Berkum zorgen voor de begeleiding. Vrijdag 15 december 2023, aanvang 19.30. Concertgebouw de Vereeniging , Nijmegen. Kaarten €37,50, CJP en jongeren tot 26 jaar €20,-. www.toonkunstkoornijmegen.nl

In memoriam: John Riry geliefde persoonlijkheid in Oost

Een bekende wijkbewoner is onlangs heengegaan. Heel veel mensen kenden John Riry uit Hengstdal. Hij was postbode, knapte fietsen op en was dol op muziek maken en fotografie. Met zijn lange haar en Molukse uiterlijk viel hij op, maar ook zijn sociale hart en vrolijkheid maakten hem tot een geliefde persoonlijkheid. Een aneurysma maakte onverwacht een einde aan zijn leven. Foto: Marc van Kempen Fotografie

Jaarlijks eerbetoon Truus Mast

Burgemeester Hubert Bruls, Guus Kroon (oud-directeur Sportfondsenbad) en Jaap Mooi hebben samen met historicus Bart Janssen waren bij de jaarlijkse traditie van bloemen leggen op 10 november bij het gedenkteken van Truus Mast. Er werden twee minuten stilte in acht genomen. Truus Mast werd in november 1944 getroffen door Duitse granaten bij het zwembad, Van Beethovenstraat in Oost. *Tekst: Rob Jaspers.*

Bekijk duurzaam verwarmde hoekwoning op Gelderselaan

Tot maart 2024 elke woensdag na aanmelding gratis zichtbare informatie over gas besparen met stroomzuinigste water-water-warmtepomp en stille PVT-zonpanelenbron. Kan in 1 woning maar ook in een Buurtsysteem. Samen met gasketel (hybride) of zonder gas (all electric). Dat kan bij betrokken buurman Ad op voor een van deze 10 gratis infomomenten op woensdagen in december, januari en februari over het stroomzuinigste en stilste verwarmingssysteem in je individuele woning, maar kan ook in een gezamenlijk systeem met buren, Meld je svp aan per mail: a.van.dortmont@gmail.com. We praten dan over de 2 soorten warmtepompen en hun voor- en nadelen! Zie ook uitleg in video: rb.gy/tl2wh0. Tekst en foto's: rb.gy/scrbgj of rb.gy/md3n06

Docent NSG Groenewoud in finale Filmleraar van het Jaar

Theater- en filmdocent Elly de Bruin van het NSG Groenewoud kan Filmleraar van het Jaar 2023/2024 worden. Uit de regionale voorrondes is zij samen met vijf leraren uit het hele land doorgedrongen tot de finale. De winnaar wordt eind januari 2024 bepaald door zowel publieksstemmen als een vakjury. Het publiek kan tót 15 januari 2024 stemmen via **filmleraarvanhetjaar.nl**. Steeds meer leraren gebruiken film in hun lessen om leerlingen te helpen beelden beter te begrijpen. Ze verrijken hun curriculum door film te gebruiken om complexe onderwerpen, zoals klimaatverandering, oorlog, genderdiversiteit en racisme, te bespreken. Bovendien motiveren ze leerlingen om boeken te lezen na het bekijken van een verfilming, of om geschiedenis beter te begrijpen. *Foto: Docent Elly de Bruin – fotografie: Netwerk Filmeducatie - Filmhub Oost*

Voel je goed, voel je thuis

OBG

Activiteiten & Ontmoeten | Zorg & Gezondheid

Kerstsfeer bij OBG

Ondanks de interne verbouwing is de kerstsfeer er bij OBG niet minder om. Dankzij de inzet van onze vrijwilligers, zijn de gangen en is ons Petit Café weer voorzien van kerstbomen, guirlandes en kerstlampjes. Ons kerstprogramma tref je aan op onze website obg.nu en deels onderaan deze advertentie. We zien je graag bij OBG.

==========

Géén kerstmarkt i.v.m. verbouwing

Omdat het nieuwe Grand Café nog niet klaar is, hebben we dit jaar helaas geen ruimte om een kerstmarkt te houden. Volgend jaar hopen we je weer te zien op onze zeer uitgebreide kerstmarkt.

==========

Opening vernieuwde Grand Café de Borger; óók voor gasten uit de wijk

Ijs een weder dienende openen we op maandag 8 januari ons vernieuwde Grand café de Borger. Onze horecamedewerkers ontvangen je graag vanaf 10 uur in een geheel vernieuwde sfeervolle ambiance. Nieuw is onder andere de keuken, vanwaar we dagelijks, dus ook in het weekend, lunches en een dagmenu serveren.

==========

Flexwerken bij OBG

Ben je ZZP-er en werk je liever ergens anders dan thuis? Of heb je een afspraak met een klant en doe je dit liever op locatie? Op het podium in ons Grand café hebben we een werkplek gerealiseerd voor flexwerkers. Gratis wifi, uitzicht over de vijver, een verse kop koffie; we hebben het allemaal. Loop gerust binnen, reserveren is niet nodig.

AGENDA

Zondag 10 december, 14:30 - 16:00 uur, **OBG Matinee: Zanger Hans Solo**
Zondag 17 december, 14:30 - 16:00 uur, **OBG Matinee: Zanger Hans Bouwman**
Dinsdag 19 december, 10:30 - 12:30 uur, **Oma's Soep**
Elke donderdag, 10:00 - 12:00 uur, **OBG-markt**

Voor sommige activiteiten moet je je inschrijven. Kijk voor alle voorwaarden en meer activiteiten op ***www.obg.nu.***

Wijknieuws

Heb je interessant wijknieuws? Zet het zelf op nijmegen-oost.nl en we plaatsen het hier!

Nijmegen-Oost weer een stukje hartveiliger - help je mee?

De Nijmeegse AED-stichtingen blijven actief om het aantal AED's (Automatische Externe Defibrillator) stadsbreed uit te breiden. Ze ondersteunen buurtgroepen en VvE's in de aanschaf en plaatsing. Zo is in november aan het appartementsgebouw Ooijzicht aan de Sterreschansweg een buitenkast en AED geplaatst. Zo ook in Bottendaal. En er zijn gesprekken voor uitbreiding aan de Ubbergseveldweg. AED's zijn voor burgerhulpverleners bereikbaar na een oproep van HartslagNu, het landelijke oproepsysteem. Burgerhulpverleners kunnen zich aanmelden na het volgen van een reanimatiecursus. De AED-stichtingen zoeken bestuursleden en leden die actief mee willen helpen met het 'Hartveilig' maken van Nijmegen-Oost. Bijvoorbeeld ook mensen voor de maandelijkse controles en kleine reparatietaken. aeddukenburg@kpnmail.nl

Serious Request in Nijmegen: de zorg plonst voor ALS!

Op vrijdag 22 december 2023 komen medewerkers van TVN Zorgt, dat gevestigd is in de Van den Havestraat in Nijmegen-Oost, in actie voor Stichting ALS Nederland en duiken zij de ijskoude Spiegelwaal in. Dit doen zij in het kader van de actie van Serious Request dat dit jaar in Nijmegen plaatsvindt. TVN Zorgt is de enige zorgorganisatie in Nijmegen met een gespecialiseerd ALS-thuiszorg team. Info: tvnzorgt.nl

Ondertekening huurovereenkomst nieuwbouw Vlierestraat

Op 31 oktober vond de ondertekening plaats van de huurovereenkomst voor de nieuwbouw aan de Vlierestraat. Directeur-bestuurder van OBG, Patricia Bender ondertekende samen met Antoine Pekel, de bestuurder van Woonwaarts *(foto)*. OBG biedt nu aan 12 personen beschermd wonen op de Prof. Cornelissenstraat. In de Vlierestraat wil OBG een fijne woonplek creëren voor 36 mensen met dementie.

Coa informeert omwonenden azc

Maandag 30 oktober ontving azc-locatiemanager Arnoud Hennink samen met collega's en wijkagent Ruben Vermeulen zo'n 30 buurtbewoners voor het eerste overleg met omwonenden na corona. Hij begon over de afgeronde vernieuwingen en dat al direct zo'n 70 asielzoeker van elders, onder andere uit het overvolle Ter Apel zullen komen om te gaan wonen in de nieuwe kamers die na 9 maanden eindelijk klaar zijn. Die komen bovenop de 329 bewoners die er de laatste jaren woonden, waarvan 141 vrouwen, 188 mannen en 75 kinderen onder de 12. Wijkagent Ruben Vermeulen vertelde dat er vergeleken met 10 jaar geleden de laatste jaren nauwelijks nog echt vervelende incidenten zijn. Als er politie moet komen gaat het vrijwel altijd om ruzies tussen bewoners met verschillende achtergronden. Maar af en toe ervaren enkele buren wel overlast en dan gaat het vaak over lawaai van kinderen. De meeste buren weten dat je dan altijd (dag en nacht) kunt bellen. Er zijn altijd bewakers die opnemen en iets gaan ondernemen. Ook kwamen er veel complimenten voor azc-bewoners die zo graag hapjes maken en muziek en meewerken aan dagelijks schoonmaken, Open dag, vrijwilligerswerk en wijkfeest Torremolimos.
Ingezonden door Henk Horstink.

High Coffee of Tea in het atelier van Doro Krol

Kom genieten, te midden van de kleurrijke schilderijen en geheel verzorgd door de kunstenaar zelf. Leuk voor een verjaardagsfeestje, een uitje met collega's of een intiem samenzijn met familie, vrienden of vriendinnen, groepjes van minimaal zes tot maximaal tien personen. In overleg is er veel mogelijk. Reserveer tijdig. Voor wie dat wil, vertelt Doro over haar werk en inspiratie voor mijn kleurrijke landschapskunst. De kosten bedragen €20,00 per persoon. Over haar kunst: "Zolang ik het mij kan herinneren wil ik in de natuur zijn en kunst maken. Ik ben dan ook blij dat de Ooijpolder heel dicht bij mijn atelier ligt. Elk seizoen brengt mij tot nieuwe schilderijen. Voor meer informatie of een afspraak: dkrol@fo.nl – 0618903887 - www.dorokrol.nl

Tuinworkshop biodiversiteit!

Ondanks dat we de wintermaanden ingaan, is er nog veel leven te vinden in onze tuinen, zowel boven als onder de grond. Ook in de winter kun je de natuur een handje helpen door je tuin op de juiste manier in te richten. Ben jij benieuwd wat er allemaal leeft in jouw tuin, boven en ook onder de grond? En zou je praktische tips en tools willen voor meer biodiversiteit in je tuin? Kom dan naar de tuinworkshop op 18 december van 19:00 tot 21:00 in wijkcentrum Daalshof. Elma Vriezekolk, oprichter Moeztuyn, zal eerst een inspiratielezing geven over eetbare tuinen. Daarna gaan we praktischer aan de slag en geven we je veel tips en tools mee om meer biodiversiteit in je eigen tuin toe te voegen. Aanmelden voor de workshop: merel@lentekracht.com.

Kerstconcert Mannenkoor

De Koninklijke Zangvereniging Nijmeegse Mannenkoor geeft op 23 december in de St. Stevenskerk een Kerstconcert o.l.v. Dion Ritten. Kaart €15,- (voorverkoop €12,50, bestel via pm-kznm@live.nl).

Tijdcapsule bij herdenking bombardement 1944 in 2024

Schrijf jouw bijdrage hoop op een mooie toekomst, zoals destijds ook de Nijmegenaren hadden. Op 22 februari 2024 is het tachtig jaar

geleden dat het centrum van Nijmegen werd gebombardeerd. Bijna 800 doden, duizenden gewonden. Stadshart in een paar minuten weggevaagd. Bij die pijn, bij de verwoeste dromen, staan we komende februari zeker weer stil. Nieuw is de plaatsing van een tijdcapsule, waarin bijdragen komen van Nijmegenaren, jong en oud, met hun toekomstdromen, over hun hoop op een mooie toekomst (zoals destijds ook de Nijmegenaren in 1944 hadden. Ze hoopten al op de bevrijding, maar werden door bommen verrast). Iedereen in de stad mag een verhaal aanleveren, zijn of haar dromen verwoorden. Maximaal 200 tot 300 woorden, sluiting inlevering zal begin februari zijn.
Bijdragen kun je sturen naar Rob Jaspers: Jaspers.Gelderlander@gmail.com

Wonen in Oost

Anna Bakker

In de schaduw van de brug

Voor wie Hans het boek over het Ooyse Schependom heeft geschreven? Er verschijnen lichtjes in de ogen van Hans Giesbertz (1954) en een glimlach om de mond. 'Voor mezelf!' 'Ja, en natuurlijk ook wel een beetje voor mijn broers en zussen. En voor andere mensen die wat meer willen weten over de wijk.'

Het begon er eigenlijk mee dat Hans weleens meer wilde weten over hoe zijn ouders in het Ooyse Schependom de oorlog nou écht hadden meegemaakt. 'De echte erge dingen en hoe ze die jaren zijn doorgekomen, dat hielden ze voor zich. Zoals zoveel mensen dat deden.' Maar alleen de oorlogstijd nemen voor een verhaal vond hij toch ook een beetje vreemd. 'Ik wilde er meer bij vertellen, over het ontstaan van het buurtschap en hoe het eruit zag.' Al met al niet heel verwonderlijk voor iemand die gewend is in grotere plaatjes te denken - met zijn achtergrond als schrijver, geschiedkundige en Kadastermedewerker.

De geschiedenis van zijn eigen voorouders in het Ooyse Schependom - het meest noordoostelijke stukje Nijmegen-Oost - begint in 1912 als zijn opa, en vanaf 1916 ook zijn oma, een boerderijcafé exploiteren. Hans' vader, Henk Giesbertz, deed het anders en begon in 1938, op 21-jarige leeftijd, voor zichzelf als aannemer en timmerman. Een oudere broer van Hans, die ook Henk heet, nam het bedrijf later van hem over, het is er nog steeds.

Die ambachtelijke handigheid had Hans zelf niet zo in de vingers zitten, maar wel een vaardigheid waar het om woorden en verbanden gaat. Zo zette hij een zoektocht op naar de geschiedenis van het buurtje in de schaduw van de brug. Zijn aanpak was grondig en intensief door uit te zoeken wie er ooit allemaal woonden, huis voor huis, boot voor boot, en wat er in die jaren gebeurde. Daarvoor dook hij de archieven in, las persoonlijke verslagen, onderzocht foto's en interviewde samen met zijn zus Marijke vele (oud-)bewoners en betrokkenen.

Oorlogsjaren

De speurtocht bracht hem zo ook naar de oorlogsjaren waar hij meer van wilde weten. 'In 1944 lag de buurt midden in de frontlinie, maar mijn ouders, die bleven in het huis zitten, in de kelder. Als een van de weinige gezinnen daar. Mijn vader was bang dat alles uit zijn bedrijf geroofd zou worden. Tot aan het Hollandsch-Duitsch Gemaal mocht je nog komen. En daarna zaten eigenlijk alleen maar geallieerde militairen in de huizen. Ook aan de Ubbergseweg. Toen de mensen terugkwamen na mei 1945, was haast elk huis helemaal leeggeroofd. Inderdaad, door de geallieerden.'

In totaal zijn in het Ooyse Scheepsdom 21 mensen omgekomen. Niet zozeer in de wijkje zelf, maar eigenlijk vooral op de vlucht voor de gevechten. Onder de slachtoffers waren ook elf woonbootbewoners van 't Meertje. In september '44 waren ze tezamen op de vlucht voor de Duitsers en kwamen op 5 oktober om bij een geallieerdenbombardement in Huissen. De namen van alle slachtoffers heeft Hans ook opgenomen in het boek.

Speeltijd

Zoveel anders dan in die oorlogsjaren was het Schependom in de jeugdjaren van Hans. 'Het was overal dichtbij. En je kon er fijn spelen, voetballen, hutten maken als er gehooid werd. In de winter schaatsen en zeker als er sneeuw lag, dan kon je heel erg goed sleetje rijden en van de dijk afglijden.'

Foto: Bert Hendrix

Het Ooyse Schependom gold in die jaren als een druk bezocht watersportgebied met plezierbootjes en kano's. In 't Meertje waren verschillende watersportverenigingen gevestigd zoals De Vrijheid en in de zijtak van 't Meertje de Batavier. Die hadden ook ieder een botenhuis. Op het grasveld aan de Ubbergseweg werden in een loods ook echt boten gemaakt. Daarnaast waren er bedrijven die kano's verhuurden. Drie broers van Hans waren jarenlang fervente kanoërs. Dat deden ze met een kano die vader samen met zijn timmerlieden gebouwd had. Uiteindelijk verkocht vader daarna meer dan twintig kano's.

Alleen, vanaf 1970 veranderde dat. Rijkswaterstaat had andere plannen met het gebied en ontmoedigde vanaf dat moment de watersport in 't Meertje. Na verloop van tijd veranderde daarom ook het aanzien van het gebied daar. Vroeger was het allemaal meer open, laat Hans op de foto zien. Tegenwoordig is het vrijwel helemaal hoog begroeid.

Thuis komen

Wat Hans zelf karakteristiek vindt voor het Schependom? 'Eigenlijk dat iedereen gewoon zijn gang kan gaan. Net zoals vroeger. Toen was er betrokkenheid, maar tegelijkertijd was je vrij in je doen en laten. Ik weet dat ik als klein jongetje dacht, ik loop eens naar de steenfabriek toe. Maar mevrouw Jansen, die dan een beetje op het eind van de Ooysedijk woonde, die kwam toen naar buiten en zei: Hé jongens, terug jullie! Daar mag je niet heen!'

'Je wist ook heel goed hoe het onderling in elkaar zat. Het feit dat mijn vader een van de eersten was met een telefoon speelde daar een belangrijke rol in. Als er iets in de buurt was, gingen ze bij ons bellen. Of we werden in noodsituaties wel eens gebeld als er iets moest worden doorgegeven voor de buurt. Men nam de dingen zoals het was en vond het niet raar. Ook niet als er voor die tijd minder gangbare gezinssamenstellingen voorkwamen.'

Hans blijft verknocht aan dat stukje Nijmegen. Hij fietst er regelmatig nog wat rond. 'Waarom? Het is zoiets als wanneer ik over de Waalbrug Nijmegen binnenkom. Dan denk ik: 'Zo! Ik ben in Nijmegen.' Hetzelfde gevoel krijgt Hans, ook al woont hij inmiddels al jaren elders in Nijmegen, bij dat buurtje daar onder de brug: 'Thuis!'

Het boek 'In de schaduw van de brug' is in de bekende boekhandels van Nijmegen te koop of via hans.giesbertz@gmail.com
Meer informatie is ook te vinden op kwartiervannijmegen.nl.

't Ploegkeldertje

de mooiste raambekleding op maat

Van Broeckhuysenstraat 2-6 6511 PG Nijmegen
Tel. 024 - 32 393 00 www.ploegkeldertje.nl

Wil je weten wanneer wij in 2024 jouw afval ophalen?

Check dan de Dar-app!

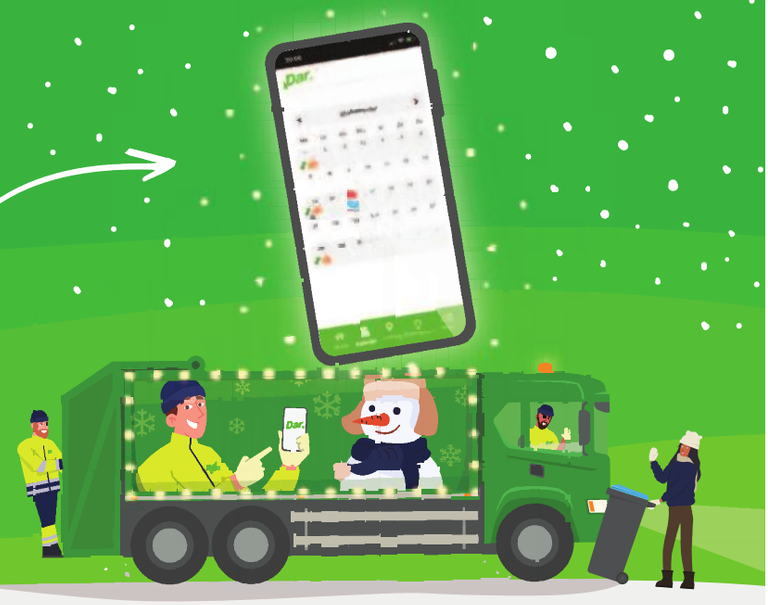

www.dar.nl/dar-app

Download on the App Store | GET IN ON Google Play

www.dar.nl

Dar® ...en 't is weer fris!

de Wijkkrant voor Nijmegen-Oost
Jaargang 51

Verschijnt maandelijks in: Altrade, Galgenveld, Groenewoud, Hengstdal, Hunnerberg, Kwakkenberg, Ooijse Schependom, Berg en Dal en Heilig Landstichting.

De Wijkkrant verschijnt dankzij bijdragen van Fans en adverteerders en de inzet van vrijwilligers. Gemaakt met liefde voor de buurt.

Lezersbereik: 30.000 buurtbewoners.
Uitgave: **Stichting De Wijkkrant Nijmegen-Oost**, 024-2022258

EINDREDACTIE
Loes Wijffels

REDACTIE
Anna Bakker, Kor Goutbeek, Simone Kiekebosch, Wilmy Smeets, Marjon Spoorenberg, Karin Veldkamp

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:
Mohanad Ataya, Hans Hendriks, Bert Hendrix, Marc van Kempen, Tuk Melissen, René Pennock, Kees Spoorenberg, Betsie Vermeulen, Anton de Wildt

ONLINE KANALEN
nijmegen-oost.nl
twitter.com/nijmegen-oost
facebook.com/nijmegenoost

OPMAAK
Ton Burgers, www.a-formaat.nl

DRUK
Janssen Pers, Gennep

BEZORGING
Door de bewoners van Oost!
Coördinator: Karin Veldkamp

REDACTIE
redactie@nijmegen-oost.nl

ADVERTEREN VOOR BEDRIJVEN
advertenties@nijmegen-oost.nl

DEADLINE VOLGENDE NUMMER
De uiterste datum om (prikbord-) berichten, advertenties en de agenda aan te leveren is donderdag 4 januari 2024. Elke maand bepalen we twee weken vóór het uitkomen de inhoud van de krant. Ruimte voor actueel nieuws is beperkt. We verwelkomen je artikel maar garanderen geen plaatsing. Plaats het zelf in elk geval op nijmegen-oost.nl.

BEZORGING VOLGENDE WIJKKRANT
Uiterlijk zondag 14 januari 2024, uitgezonderd Nee/Nee-stickers (natuurlijk wel die met FAN-sticker).

Geen Wijkkrant ontvangen?
Meld online je klacht op nijmegen-oost.nl/geenkrant.
Er liggen veel exemplaren op gratis afhaalpunten, check via nijmegen-oost.nl -> bezorging

Loes Wijffels Column

December

Ach, die decembermaand. Je kunt er van alles van vinden, je kunt er van alles mee doen. Of je doet het gewoon niet. Mijn moeder is eigenlijk meer van de laatste club. Ze hield niet zo van feestjes en partijen, maar deed haar best er voor ons toch iets moois van te maken.

Zo werden Sinterklaas en Kerst in ons kinderrijke gezin uitgebreid en op originele wijze gevierd. De goedheiligman (of zijn helper, daar wil ik vanaf zijn) verdeelde de eettafel in de nacht van 5 op 6 december met rijtjes pepernoten in vakken. In elk vak een chocoladeletter en een aantal cadeaus voor mij en mijn vier zussen. Soms was er een gezamenlijk cadeau bij, dat lag dan op de grens van twee vakken.

’s Morgens vroeg gingen we dan in grote spanning gezamenlijk de trap af. Ogen dicht. Later maakten we uitgebreide surprises met lange gedichten en creatieve plagerijen. Het kerstfeest was er een van echte kaarsjes in de boom, uitgebreid tafelen, de kinderbijbel en pakjes voor vader Noël omdat hij dan jarig was. Met oud en nieuw bakten mijn ouders wafels en staken we sterretjes aan.

'Ons ma' heeft ons mooie herinneringen meegegeven. Daar ben ik haar dankbaar voor. Zelf zat ze eigenlijk liever met haar neus in een boek. Op eerste kerstdag hoop ik haar over te halen om bij me te komen eten. Niets hoeven, maar lekker aanschuiven. Vindt ze vast fijn. Om haar te bedanken. Nu kan het nog. Volgend jaar wordt ze 89. Mijn lieve moesje.

Het verleden verhaalt

Geschiedenisrubriek #6

Oosterling Dina Lennartz

Thomas Rosskopf is een Nederlandse ingenieur met een Duitse voorvader, die tijdens de oorlog directeur is van Willem Smit, het latere Smit Transformatoren. Hij is een prominente ondernemer en ook voorzitter van de Kamer van Koophandel in Nijmegen. In 1921 trouwt hij met Dina Lennartz uit Frankfurt. Zij heeft dan al een zoon van haar eerste man, die sneuvelde in de Eerste Wereldoorlog.

Tekst: Kor Goutbeek

Thomas en Dina wonen aan de St. Annastraat 187 (dat is in Galgenveld, bij de brug over het spoor). Hun zoon Wilhelm wordt een typische elite-jongen uit Nijmegen; hij gaat naar de hbs aan de Kronenburgersingel, feest met vrienden en speelt hockey bij NMHC. Hij heeft nog wel de Duitse nationaliteit, hoezeer zijn moeder hem ook smeekt om Nederlander te worden, vanwege de dreigende oorlog. Dat gebeurt niet, omdat zijn Duitse voogd dwars ligt.
In 1939 wordt hij opgeroepen voor de Wehrmacht. Wilhelm wordt in 1941, net als 3,5 miljoen andere Duitse jongens, onderdeel van operatie Barbarossa, de massieve aanval op de Sovjet-Unie.

De meeste Duitsers in Nijmegen lopen vanaf 1940 op eieren om niet de sympathie van hun stadsgenoten of die van de bezetters te verspelen. Thomas en Dina zijn minder bang. Thomas helpt onderduikers en weet een Joods gezin vrij te krijgen via zijn contacten. De nazi’s vragen hem voorzitter van de Nederlands-Duitse vereniging te worden. Hij weigert, waarna hij moet onderduiken. Dina blijft zich in brieven aan haar zoon consequent uitspreken tegen Hitler en de oorlog. Dat blijft niet onopgemerkt. Zij wordt gearresteerd door de SD en een paar weken in Arnhem gevangen gezet.
De balans van twee oorlogen: dappere Dina verliest haar vader, haar man en haar zoon. Ze moet naar Frankrijk, Montenegro en Oekraïne reizen om hun graven te bezoeken. Wilhelm sneuvelt bij Melitopol, aan de Zee van Azov. Wrang genoeg is die stad ook nu weer oorlogstoneel: in maart 2022 veroverden Russische troepen het. De bevolking was moedig genoeg om massaal te demonstreren tegen de Russische bezetting, maar dat mocht nog niet baten…

Winkelcentrum
Molukkenstraat
wenst u allen,
gezonde
en sfeervolle
dagen!
WINKELCENTRUMMOLUKKENSTRAAT
"Kwaliteit, service en winkelgemak in de buurt "
www.winkelcentrummolukkenstraat.nl